

Nas tednik Korošci

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

5. leto / številka 3

V Celovcu, dne 22. januarja 1953

Cena 1 šilling

Posvetite pozornost

veliki inventurni prodaji

v trgovski hiši

Grüner

Celovec-Klagenfurt, Burggasse

Tvoje dostojanstvo, domovina!

Tako lep je ta naš naravni svet, ki mu pravimo domovina. Romantične doline, posejane z vasicami in drevjem, cerkvami, cerkvicami in kapelicami, okrašene s polji, travniki, gozdovi, preprežene s srebrnimi pasovi rek in potokov, obdane z gorovji, ki se zrcalijo v kristalno čistih jezerih. To je naš raj na tem koščku zemlje. Če se zareže v oči tega ljudstva, razbiraš v njih še toliko otroške lepote, milobe in dobrosrčnosti, da se ti ogreje srce in ti je mehko v prsih. Da ga vidiš pri njegovem vsakdanjem delu doma in na polju, v gozdu in na travniku, se ti zazdi ob vsej težavi in vsem znoju umirjeno in dosti brezskrbno. Na prvi pogled je, kakor bi bil božji mir razlit nad to lepo naravo in tem dobrim ljudstvom.

Pretrse pa te, da se zagledaš globlje v življenje in vrvenje v svoji domovini od začetka njene organizirane krščanske prosvete. Zaslutiš v zadnji globini dogajanje apokaliptičnega časa. Praviš, da o strašnem zmagu s sedmimi glavami, ki smo jo nekoč poslušali iz babilonijskih ust, vstane pred teboj kot pretresljiva resnica, tem pretresljivejša, ker je to tvoja domovina in tvoje ljudstvo, kateremu strašna zver že sto let streže po življenju, lepoti in dostojanstvu. In v tej življenjski igri je ljudstvo mnogokrat še otroško dobro, tako da se hoče celo še igrati z zverjo, ki bi ga rada zmaličila v njegovi božji zamisli in s tem ugonobila.

Do leta 1945 je vse naše delo in življenje narekovala kulturna samoobramba. Bilo je dosti žrtev in trpljenja, mnogo mučeništva in svetništva. Pa preprosteje je bilo. Domače kulturno in socialno življenje v vasi je bilo krščansko in slovensko. Vsiljevala pa se je s severa liberalna nemška misel in skušala z vsemi sredstvi razkrajati družine, vasi in narod. Sadovi bliberalnega stremjenja so bili narodni odpadniki, ki so se ločili iz kulturnega občestva in v svoji temni vesti skušali vedno spet motiti in onemogočiti zdravno krščansko-slovensko rast. Ljudstvo se je liberalizmu zoperstavilo v krepki samopomoči in vztrajalo do svoje Golgote v letih nacizma.

Ni slučaj, da stojijo ob zibelki vseh naših narodnih organizacij izključno duhovniki in katoliški laiki. Poglejmo letnice njihovih rojstev in naštejmo očete naših narodnih organizacij:

1852: Družba sv. Mohorja — škof Slomšek, msgr. Andrej Einspieler, Anton Jančič.

1882: „Mir“ — Andrej Einspieler.

1890: Katoliško politično in gospodarsko društvo za Slovence na Koroškem — prošt Gregor in Lambert Einspieler, Šimen Jančič.

1889: Slovenska hranilnica in posojilnica v Celovcu — msgr. Valentin Podgorc.

1908: Slovensko šolsko društvo — župnik Matej Ražun.

1908: Slovenska krščansko-socialna zveza za Koroško — brata dr. Martin in dr. Lambert Ehrlich, dr. Valentin Rožič.

1947: Obnova Mohorjeve družbe — dekan Aleš Zechner, dr. Janko Hornböck.

V teh sto letih naše kulturne zgodovine je zajet neizmerni idealizem nestetih iskrenih rodoljubov Smodaja, Trunka, Limpla, Gabrona, dr. Brejca, Grafenauerja, Poljanca, Kraigherja, Starca in drugih mož, ki so črpali in še črpajo moči za svoje idealno delo iz neizčrpljivih vrelcev katoliškega idealizma. Redka so ljudstva, katerih kulturno in narodno življenje je tako enoumno krščansko kot naše, katerega rodoljubje je tako ozko povezano z bogoljubjem kot naše. Zato pa so tudi redki narodi, ki bi zamogli skozi stoletje spričo neznatnih gmotnih sredstev in malega števila tako uspešno kljubovati ogromnemu aparatu tujerodnega liberalizma.

Novo stoletje naše kulturne zgodovine bodo pozni pisci začeli z letom 1945.

Nova nevarnost se je pojavila z juga in je tem nevarnejša, ker je na delu z našo materino besedo in celo z našimi ljudmi. Imenuje se komunizem in je drugi sin brezbožnega materializma. Kot njegov nemško govoreči liberalni sovrstnik, se poslužuje krilatic o napredku in reakciji, enako kot on kriči o sporazumu in o razbijanju, tako kot on deluje z osebnimi napadi nesomišljenikov, s smešenjem in nenavadno mržnjo. Tako kot nemški liberalizem tudi ta komunizem z denarjem kupuje in podkupe. Tako kot nemški liberalizem tudi ta južni komunizem srdito napada Cerkev in njene predstavnike.

Nekatera dejstva od danes:

Da razbije enotnost duhovniških vrst, je nedavno rajžala trojica od župnišča do župnišča.

Da onemogoči celovsko Mohorjevo društvo, uvaža leto za leto knjige „svoje“ družbe.

Da širi svoj nauk o napredku v naših vaseh, pošilja naše fante in dekleta v svoje šole in jih tam vežba v svoje aktiviste.

Z zvižajo in osebnimi napadi si je osvojil vrsto naših narodnih organizacij, dosledno prezre značaj in delo njihovih ustanoviteljev, prezira njihova imena in potvarja njihova pravila v svoje lastne svrhe.

Vse one pa, katerim je njihovo krščansko prepričanje ne samo zadeva osebnega, marveč tudi javnega preroda in obnove in ki bi s svojimi skromnimi močmi radi prispevali, da bi v vseh naših življenjskih področjih in v našem narodnem občestvu zavladala božjestrvarniška zamisel, je proglasil za izdajalce.

V zasmeh naši krščanski tradiciji si je stavil cilj, da prekvasi naše ljudstvo z novopoganstvom, ki naj odstavi Boga in Cerkev in postavi svojega laži-boga na naše oltarje.

Zares apokaliptična doba naše domovine! Naj bi jo domovina v teh tednih razumela in doumela v vsej njeni silovitosti. Tudi naša domovina je podrejena božji postavi in mora v vseh oblikah svojega življenja uveljaviti božjo voljo in zapoved. Bog je tudi njen gospodar in najvišji zakonodajec. So tudi grehi zoper občo blaginjo in kulturno dobrobit. Njihova kazen je zaigrana čast domovinskega občestva, njihova sodobna sodba pa trpljenje in molk za železno zavezo. Zato, domovina, čuvaj svoje dobro krščansko ime, svoje slovensko dostojanstvo!

KRAJKE VESTI

Namesto umrlega beneškega patriarha, ki naj bi bil imenovan za kardinala, je sv. oče imenoval za kardinala nadškofa v Bombay-u v Indiji, Valeriana Gracias-a. To je prvi indijski kardinal.

Iz Rima poročajo, da je jugoslovanska vlada odklonila sprejem spomenice Vatikana, ki protestira proti trditvi, da se Vatikan vmešava v notranje zadeve Jugoslavije.

Belgijski zunanji minister van Zeeland pride dne 26. januarja na Dunaj in ostane tam dva dni.

Avstrijska narodna banka namerava znižati obrestno mero za posojila od sedanjih 6 odst. na 5 in pol odst. To znižanje bi zelo ugodno vplivalo tudi na cene.

Dosedanji ameriški predsednik Truman je v svojem poslovnem govoru po radiu dejal, da bo konec „hladne vojne“ v spremembi sovjetskega sveta, mogoče z revolucijo, z nemiri ali pa s spremembo v Kremlju.

Ameriški predsednik Eisenhower se je poslovil od proforskega zbora Columbia-univerze, katere predsednik je bil, z nagovorom, v katerem je med drugim dejal: „V sedanjih hladni vojni se gre za zmago

Podjuna je zaprisegla našim načelom

Zadnje nedeljo je bilo v Podjuni dvoje večjih zborovanj naše Krščansko-demokratske stranke in sicer v osrčju kapelskih hribov pri Kolarju v Železni Kapli in v podjunski metropoli, v Šmihelu pri Pliberku. Potek obeh zborovanj je pokazal popolno pravilnost naše politične usmeritve in je dal sklepom zaupniških zborov Narodnega sveta koroških Slovencev polno zaupnico.

Naše podjunske korenine, naše grčave korenine iz Remšenika, Lobnika, Lepene, Bele in Obirskega in še naše mamice in gospodinjice iz domov kapelske in šmihelske fare, vsi so spontano dali duška svojemu navdušenju za one in take politične smernice koroških Slovencev, kakor so bile določene po zaupniških Narodnega sveta. To dvoje velikih zborovanj je bilo pa hkrati tudi zadoščenje odbornikom Narodnega sveta, ki sta govorila na teh zborovanjih in po njima nosilcu liste Krščansko-demokratske stranke, prof. dr. Jošku Tischlerju.

S posebnim odobravanjem so zborovalci sprejeli in potrdili sledeče izjave govornikov:

Mi, koroški Slovenci, ne istovetimo Slovenije in našega matičnega naroda z režimom, še manj s komunizmom in se smatramo zato slej ko prej za živo vejo slovenskega kulturnega debla in za živ del matičnega slovenskega naroda.

Kdor pa nam vsiljuje to istovetenje, pa naj prihaja od tam ali od tu, mu odgovarjamo: Za naš visoko kulturni narod sta Dedek mrz in Novoletna jelka kot nadomestek častitljivega gozda najhujša žalitev. Na to žalitev odgovarjati bi bilo pod našo slovensko častjo.

Poročilo o zborovanjih je na 2. strani.

Eisenhower v Beli hiši

V torek, dne 20. januarja, se je poslovil dosedanji predsednik Združenih držav Harry Truman od uradnih prostorov v Beli hiši v Washingtonu in vladne posle je prevzel novi predsednik Dwight Eisenhower.

Zjutraj je bil Eisenhower s svojo družino pri službi božji, nepregledna množica ljudi pa je stala ob obeh straneh ceste, po kateri se je pripeljal Eisenhower v vladno palačo. Tam ga je čakalo vseh 48 guvernerjev ameriških zveznih držav, člani diplomatskega zbora in člani ameriškega kongresa. Novi podpredsednik Nixon je najprej zaprisegel in za njim predsednik Eisenhower, pri tem pa je položil roko na sv. pismo.

Po zaprisegi je imel novi predsednik nastopni govor, katerega so po vsem svetu pričakovali z veliko pozornostjo. V svojem govoru je predsednik Eisenhower med drugim poudaril:

1. Smo sicer proti vsaki vojni, vendar pa moramo postati tako močni, da nas ne bo upal nihče napasti in bomo tako zagotovili trajen mir. Poizkušati moramo odstraniti medsebojno nezaupanje med narodi, kar bo omogočilo končno tudi zmanjšanje obo-

roževanja.

2. Nikdar ne bomo poizkušali pridobiti morebitnega napadalca s popuščanjem, ker ne bomo prodali svoje časti za dozdnevno varnost.

3. Spoštujemo posebnosti vsakega naroda in zato ne bomo poizkušali nikomur vsiliti našega političnega in gospodarskega reda.

4. Svojim zaveznikom bomo vedno in povsod pomagali, da si zagotovijo varnost in blagostanje.

5. Gospodarsko blagostanje je temelj vojaške moči in miru svobodnega sveta, zato bomo poizkušali zvišati proizvodnjo in urediti pravilno izmenjavo blaga med vsemi državami.

V Evropi bomo zahtevali, da vlade vzpostavijo enotnost med narodi. Samo v toliko, v kolikor bo Evropa sama enotna in v kolikor bo sama organizirala svoja sredstva, more računati na našo pomoč.

V Organizaciji združenih narodov bomo poizkušali ustvariti učinkovito silo in pri našem stremjenju po trajnem miru se ne bomo ustavili in ne bomo sklepali neukinkovitih kompromisov.

lo na tifusu 610 oseb, od teh največ v Stuttgartu. Stiri osebe so umrle.

Blizu Mehike v Srednji Ameriki se je prevrnil avtobus, v katerem je bilo 34 oseb. Avtobus je začel goreti in mrtvih je bilo 12 oseb, ostali pa so bili težko ranjeni.

Pri Johannesburgu v Južni Afriki je zavozil potniški avtobus v motorni vlak, pri čemer je bilo pet oseb mrtvih, 7 pa težko ranjenih.

ZBOROVANJA KRŠČANSKE DEMOKRATSKE STRANKE

V nedeljo, dne 25. j a n u a r j a 1953:

V Selah

v farnem domu

po prireditvi kuharskega tečaja.

V nedeljo, dne 1. februarja 1953:

V Bilčovsu

pri Miklavžu

ob pol 9. uri

V Škofijah

pri Krištofu

ob pol 11. uri

Politični teden

Po svetu . . .

Tiho je o Koreji, kot da bi si tam ne stale nasproti milijonske armade, manj je govora o Indokini, kjer je položaj sličen Koreji, pri vsem tem pa ni mogoče tajiti, da se je politična napetost med Vzhodom in Zahodom povečala.

Sedanje fronte na Koreji, v Indokini in povsod drugod, kjer so še v majhnem obsegu, pač niso prinesle odločitve, — radi tega kolikor toliko počivajo. Neizprosnost politična borba se pa nadaljuje. Medtem ko bo v prihodnjih dneh novi ameriški predsednik uradno prevzel oblast in mu je že Truman v poslovnem govoru zagotovil simpatije in sodelovanje svoje stranke, se je v vzhodnem taboru marsikaj zanimivega zgodilo. V Moskvi pridejo pred sodišče zdravniki-znanstveniki, nekateri med njimi odlikovani z najvišjimi redovi Sovjetske zveze, češ da so načrtno delovali proti najvišjim funkcionarjem sovjetskega državnega aparata. Med drugim naj bi bili z napačnim zdravljenjem umorili generalnega tajnika KPb Zdanova. Ves zapadni svet seveda z največjim zanimanjem zasleduje te stvari in se sprašuje: kako je mogoče, da so mogli ti elementi, katere sedaj imenujejo imperialistične hlapce, svojo dejavnost tako dolgo voditi in kako so z ozirom na železno zaveso mogli vzdrževati stike kot agenti zapadnega imperializma. Ni važno, ali jih čakajo vešala ali ječa, zanimivo je to, da so ti znanstveniki bili slavljani prav do sedaj kot pionirji svetovne medicinske znanosti, danes pa so na poti do vešal. Med njimi so večinoma Judje, zato je splošno mnenje, da spada vsa zadeva v okvir protijudovske politike Kremļa, ki je prišla do izraza v praškem procesu Slanskega.

V Vzhodni Nemčiji so v uradih aretirali zunanjega ministra Dertingerja. Bil je krščanski socialc in je pod sovjetsko zasedbo pristal na sodelovanje s komunistično stranko, potegnil je za seboj svoje volivce in dal ime za to ter je za nagrado postal zunanji minister. Tudi Ana Pauker je bila zunanji minister. Dejstvo je, da je Dertinger kot krščanski socialist vendarle delj časa vzdržal, kot pa njegov prijatelj, liberalc Hamann. Tudi ta je zaprt.

To so že prav zanimive stvari. V Zahodni Nemčiji pa je angleška zasedbena oblast — ki se na splošno ni kdove kaj vtikala v tamonje razmere — aretirala skupino ljudi in jih postavila pred sodišče kot neonacistične. Tukaj bi bilo verjeti Francozom, ki trdijo, da gre za inteligenčno strujo neonacizma, ki je nameravala s somišljeniki v vzhodni coni vzpostaviti nekaj sličnega kot je bil Hitlerjev rajh.

Podvig angleške zasedbene oblasti je bil izveden brez vednosti bonnske vlade in kanclerja Adenauerja. Tudi to je mogoče dokaz, da se dogajajo stvari, o katerih niti domači ne vedo. Z vsem tem se čudno vne-ma dejstvo, da so Amerikanci na Dunaju zaprli lastna državljana, toda sovjetska agenta in ju tako prepeljali v Washington. Drugi, katere so s tem v zvezi prav tako zaprli, bodo pač na Dunaju delili usodo onih dveh.

Na Koreji in v Indokini se tepejo vojaki, v hladni vojni — ki je zelo vroča — se odigravajo očitno tudi važne reči.

Francoska vladna kriza ne bo preprečila evropske vzajemnosti

Novi predsednik francoske vlade Rene Mayer je na časopisni konferenci izjavil, da njegova vlada vztraja na Schumanovi liniji evropske vzajemnosti in bo podvzela vse, da bodo tozadevne pogodbe v pariškem parlamentu čimprej ratificirane. Spremembe oz. dodatki tem pogodbam, katere želi vnesti francoska vlada, bistva ne bodo spremenili. V tem pogledu pa je Adenauer spretnejši in hitrejši. Obljubil je, da bo bonnski parlament brez pridržkov sprejel določbe, katere je njegova vlada odobrila. V tem vidijo nevturalci diplomatsko potezo zapadno nemške vlade. Bonn ima zdaj možnost zaigrati vodilno vlogo v zapadno evropski obrambni skupnosti, ker je Paris prepočasen.

Ameriški republikanski politiki gredo po svetu

Nova garnitura State Departementa (= zunanje ministrstvo) se bo pač potrudila na lastne oči pregledati prizorišča, kjer je borba med Vzhodom in Zahodom najakutnejša. Achesonov naslednik, novi zunanji minister John Foster Dulles pojde v Evropo

in obišče glavna mesta Zahadne Evrope. Prav tako se pripravlja na potovanje Sir Harold Stassen, ugledni republikanski politik.

Kar se tiče ameriške linije, bi jo mogli označiti z naslovom znanega dela Remarque-a „Na Zahodu nič novega“. Amerikanci niso spremenili svoje politike do Evrope, če bodo drugod več pozornosti posvetili, je to pač njihova stvar.

Značilno je, da so v trenutku izbruha francoske vladne krize Angleži poudarili svoj interes nad Evropo in zadnje dni so v skupni noti s Francozi predlagali Moskvi sklenitev državne pogodbe z Avstrijo.

Zapad ni vsak dan, pač pa vendarle enoten.

. . . in pri nas v Avstriji

Se dobre štiri tedne je do volitev in vendar volivci še ne kažejo pravega zanimanja za volitve. Tudi stranke še niso končale z vsemi predpripravami in zato tudi še niso začele z veliko volilno propagando, ki so jo menda prihranile za zadnje tedne.

Doslej je prijavilo osem strank svoje kandidatne liste za državni zbor. Na Koroškem, kjer je treba izvoliti 11 državnih poslancev (od 165), je bilo doslej 10 poslancev. Od teh sta imeli po štiri socialistična in ljudska stranka, 2 pa VdU. Za prihodnje volitve bo zlasti za Slovence zanimivo, koliko kandidatov bo kaka stranka postavila iz južnega dela in koliko iz Celovca ter okolice in koliko iz ostalega dela dežele. Popolno kandidatno listo je doslej objavila samo socialistična stranka in sicer za državni zbor. Od 22 kandidatov je samo eden iz južnega dela dežele in še ta je na 20. mestu. Iz Celovca in Beljaka ter okolice teh dveh mest je 10 kandidatov in od teh so trije na prvih mestih, kjer bodo gotovo izvoljeni (Wedemig, Truppe, Populorum), ostalih 11 kandidatov pa je iz severnega dela dežele. —

Ljudska stranka (ÖVP) ni še objavila popolne liste, pač pa kandidirajo na prvih treh mestih kandidati iz Celovca (Graf, ki je pravzaprav na Dunaju, predsednik trg-zbornice dipl. ing. Rapatz in dež. poslanec Wunder), na četrtem mestu pa je znani dr. Steinacher iz Miklavčevega. Ta nam doslej ni prinesel koristi niti v gospodarskem niti v narodnem oziru, v obeh ozirih moremo trditi nasprotno in zato pač ne moremo želiti, da bi bil izvoljen.

Stranka neodvisnih (VdU) je postavila na prva tri mesta svoje kandidate, ki so dr. Scheuch, Gruber in Max Herzele. Slovenci tej stranki, ki nima niti v gospodarskem niti v narodnostnem oziru smisla za nas, pač ne morejo zaupati svojih glasov.

Kdor pravi, da je Slovenec in katoličan, tudi ne more misliti, da bi volil kandidate takozvane ljudske opozicije (Volksopposition), ki ni nič drugega kakor prikrita komunistična stranka.

Edina stranka, ki res zastopa slovenske koristi v vsakem oziru, je Krščanska demokratska stranka, ki je domača, ki zagovarja krščanska načela, ki zagovarja pravico zasebne lastnine do pravične mere, ureditev socialnega zavarovanja za vse, ohranitev in zvišanje rent, demokratske svoboščine in narodnostne pravice.

V zvezi s predlogom zapadnih treh velesil vladi Sovjetske zveze za obnovitev pogajanj za avstrijsko državno pogodbo je poslal ameriški zastopnik zunanjega ministra povabilo ostalim trem zastopnikom, naj se sestanejo k seji dne 30. januarja v Londonu. Zadnja seja zastopnikov zunanjih ministrov je bila 15. decembra leta 1950 v Londonu. Ko pa je bila sklicana seja za dan 21. januarja in za dan 29. septembra leta 1952, Sovjetska zveza ni poslala svojega zastopnika. Ako bo prišlo do seje v Londonu, bi bila to po vrstnem redu 259. seja za sklenitev avstrijske državne pogodbe.

Veliko pozornost je vzbudila aretacija dveh ameriških državljanov na Dunaju. To sta Oton Verber in Kurt L. Ponger. Oba sta Dunajčana, preselila sta se pozneje kot emigranta (okrog leta 1940) v Združene države, kjer sta dobila državljanstvo. Po končani vojni sta bila v službi tajne ameriške obveščevalne službe v Evropi in nazadnje na Dunaju. Obema očitajo, da sta bila v zvezi z drugim tajnikom sovjetskega poslaštva v Washingtonu, Novikovim, in da sta izdajala dokumente, spise, manuskripte, načrte, zemljevide in važne zapiske sovjetski vladi. Oba aretirana so z letalom prepeljali z Dunaja v Washington, kjer jih zaslišujejo. V zvezi s temi aretacijami so aretirali na Dunaju vsaj še tri ameriške držav-

Podjuna je potrdila:

Enotnost Slovencev je v Krščansko-demokratski stranki

V Železni Kapli . . .

Velika dvorana Kolerjeve gostilne je bila nabit polna, ko sta došla govornika iz Celovca. Videci je bilo na obrazih, da z izrednim zanimanjem pričakujejo odgovore na številna svoja vprašanja, ki so se v zvezi s političnim razvojem zadnjih tednov pojavila.

Zborovanje je otvoril mladi Izep, Mihej Šveglj, z jednatim pozdravom, nakar je povzel besedo g. prof. dr. Valentin Inzko. Z njemu lastno jasnostjo je razčlenil dogodek zadnjih tednov in pokazal, kako je Narodni svet s svojimi zaupniki dosledno zastopal pot sporazuma in šel pri tem tako daleč, kakor to dovoljuje krščanska vest in slovenska narodna zavest.

„Krščansko usmerjeni del koroških Slovencev, politično zajet v dosedanji Krščanski ljudski stranki in zastopan po Narodnem svetu, predstavlja pretežno večino slovenske narodne družine na Koroškem. Po zaupnikih si je pa kljub temu osvojil predlog kompromisnega naziva politične organizacije in je postavil eno samo zahtevo, ki je bila, da mora biti nosilec skupne stranke vzet iz vrst Narodnega sveta. Toda že sam krščanski naziv v naslovu stranke je bil za drugi tabor nesprejemljiv. Predsednik Demokratične fronte dr. Petek je delegaciji NskS ustno izjavil, da Demokratična fronta ne more sprejeti ne prvega in ne drugega pogoja. Nadalje je dr. Petek izrekel se trditev, da je Krščanska demokratska stranka samo privesek avstrijske večinske stranke in Frontin tajnik pa je še dostavil, da je Krščansko demokratsko stranko ustvaril krški škof sam. Tako so se razgovori morali končati z neuspehom, ker ni bilo mogoče najti pri osrednjem odboru Demokratične fronte nobene resnične pripravljenosti za resničen sporazum.“

Zborovalci so govornikom izvajanjem pozorno sledili in glasno pritrdjevali.

Drugi govornik, g. prof. dr. Vinko Zwitter, je kratko nakazal slovensko kulturno zgodovino zadnjega stoletja in naglasil, da je svoječasnno ogrožal slovensko krščansko družino velenemški liberalni svet in daljane, ki so tudi zbirali podatke po sovjetskem naročilu. Gotovo pa je v ta špionažni vozle zapletenih še več oseb, govorijo, da je delokrog teh segal tudi na Koroško. Sicer pa je Avstrija in še posebej Koroška za vsakovrstne špione naravnost idealno torišče, zato pa je tudi povsod tako veliko število velikih, malih in pomožnih špionov ter njihovih pomočnikov.

V Moskvi in Moskvi podložnih državah je v teku velika čistka. Sedaj so na vrsti Judje. Zato ni čudno, da so avstrijski ko-

se ta posebno v zadnjih tednih spet glasneje oglašala s svojo grožnjo in gonjo proti nam. Glede Demokratične fronte pa je govornik stavil dvorani le-ta vprašanja:

Kdo nadaljuje danes tradicijo Slomškove stoletne Mohorjeve družbe: Celovski književni dar Mohorjanom ali importirane komunistične knjige?

Kdo nadaljuje delo Einspielerjevega Katoliškega političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem: DF ali Narodni svet?

Kdo vrši danes delo dr. Ehrlichove Slovenske krščansko-socialne zveze za Koroško: Prosvetna zveza ali naša farna mladina?

Kateri list veže sedanjo dobo z Einspielerjevim „Mirom“ in „Koroškim Slovincem“ predvojne dobe: „Vestnik“ ali „Naš tednik“?

Dvorana je odgovorila na najlepši način tako, da je v mogočnem zboru zadonela himna naše domovine „Njav črnez jizaro“ kot enoumna zapisnega našega naroda na stoletna slovenska načela: Bog-narod-dom.

. . . v Šmihelu

Pri Serčerju so se zbrali gospodarji, da slišijo govornike h položaju okoli predstojnih volitev. Govornika Narodnega sveta sta stvarno in mirno razvijala točke našega programa in kronološko nanizala politične dogodke zadnjega sedemletja na naših koroških tleh.

Zborovanju je sledil živahen medsebojni pomenek gospodarjev, ki je pokazal, da je politična zrelost naroda, izražena v jasni presoji položaja in nujnosti, naša velika, morda največja povojna vrлина.

Tako je Podjuna v dveh krajih pokazala, da bo v naslednjih tednih ljubosumno čuvala svojo slovensko krščansko preteklost in da ne bo nasedla vabljivim besedam zavodnikov, ki bi naš narod radi pripeljali na pot sudetskih Nemcev. Ti so kot največja narodna skupina v drugi državi v usodnem trenutku nasedli zapeljivim vabam nacizma in komaj sedem let za tem so izgubili svojo domovino in svojo kulturno čast.

munisti hoteli tudi posnemati svoje mojstre in so sami odstavili Jude v uredništvih svojih listov. Na Dunaju je bil odstavljen glavni urednik komunističnega lista „Volksstimme“, Zucker-Schilling, in njegovo mesto je prevzel komunistični vodja Ernst Fischer. Verjetno se bo „čistka“ v Avstriji še nadaljevala.

Dne 27. januarja bodo na avstrijskih visokih šolah volitve v akademsko sveto služatelj visokih šol. O izidu teh volitev bomo poročali.

Razgovor s predstavniki katoliške Cerkve

Angleški „Daily Telegraph“ komentira novico, da je predsednik jugoslovanske republike sprejel predstavnike katoliške Cerkve v Jugoslaviji, in po ugotovitvi, da je treba ta dogodek posebej pozdraviti, piše:

„Pozdraviti ga je treba najprej zato, ker je sploh prišlo do njega. Britanski narod nima rad verskih preganjanj in bo samo vesel, če bo slišal o kakem olajšanju težkih odnosov med Cerkvijo in državo v Jugoslaviji. Toda Britancev ne bo prepričala le gesta. Ves britanski narod jemlje vero veliko bolj resno kakor pa maršal Tito.“

O tržaškem vprašanju

Ameriški list „New York Times“ prinaša uvodnik z naslovom: „Tržaško vprašanje“, v katerem pravi:

„Kadar gre za dozdevno enostavno rešitev starega in zapletenega vprašanja, je dobro, če čutimo, da nekaj ni v redu. Novica iz Beograda, ki svetuje, da naj bi zavezniki za stalno razdelili Svobodno tržaško ozemlje v italijansko in jugoslovansko cono, ter umaknili ameriške in britanske čete, se zdi lahka in pametna. Dejansko pa je to zamisel, ki jo je treba zavreči, ker bi povzročila samo nevarne težave, če bi jo zdaj uresničili. V političnem pogledu bi pomenila nesrečo za Italijo. V vojaškem pogledu pa bi povzročila praznino na eni glavnih pristopnih poti v Evropo, kar bi bila neopravičljiva norost.“

Idealno vzeto bi moralo vladati med Jugoslavijo in Italijo tesno in prijateljsko zavezništvo, pri katerem bi obe državi sodelovali pri obrambi Ljubljanske kotline, trža-

Kaj bo prinesla na novo ustanovljena komisija za odnose med Cerkvijo in državo, o tem lahko le upravičeno dvomimo. Ni nam dano vedeti, v koliko bo vlada v Jugoslaviji imela za primerno, da dovoli izražanje verskih čustev, ki pa že po svoji naravi ne more postati uslužno orodje vladnih nauk in načel. Opravljanje verskih obredov je seveda čisto druga stvar. Niti Stalin si ne more dovoliti, da bi popolnoma zadušil versko čustvo v Sovjetski zvezi, toda ruski cerkvi je popolnoma odvzel njeno neodvisnost.“

škega pristanišča, istrske obale in višin nad beneško ravnino. Res je tudi, da je možno do največje mere izkoristiti Trst kot trgovsko pristanišče samo ob sodelovanju.

Tržaško vprašanje se je zapletlo o nerešljiv, vozle. Prvotna zamisel mirovne pogodbe o internacionalizaciji je bila nemo-goča. Izjava Združenih držav, Velike Britanije in Francije z dne 20. marca 1948, naj bi izročili vse ozemlje Italiji, pa ni mogla biti uresničena zaradi Titovega preloma s kominformom.

Zamisel, ki so jo sprožili v Beogradu o razdelitvi tržaškega ozemlja, pomeni tipično Salamonsko rešitev. Če bi presekali de-te na dvoje, bi to povzročilo trajno zagrenjenost in sovraštvo. Tito ima totalitaren vladni u-troj in lahko zadušil notranje nezadovoljstvo. Toda De Gasperi je vladal v Italiji bi v najhujšem primeru padla, v najboljšem pa bi bila vsaj hudo oslabiljena pri važnih splošnih volitvah, ki bodo v maju.“

ŠTRAJKALI BOMO

Dne 15. januarja 1953 je bilo na glavni šoli v Velikovu zopet posvetovanje staršev. Tudi to posvetovanje je bilo, kakor vsa dosedanja, posvečeno bojni napovedi pouku slovenščine.

Kakih sto ljudi je bilo v dvorani zbranih, medtem ko glavno šolo v Velikovu poseja 634 otrok. Potrebna je ugotovitev, da ta krog prvič ne predstavlja staršev vse šole, niti ne večine staršev, ki stanujejo izven mesta in se večernih posvetovanj ne morejo udeleževati. Mogoče so tako važna posvetovanja namenoma nastavljena na večerne ure, da bi jih ne mogli obiskati starši, ki danes mnogo bolj trezno gledajo jezikovno vprašanje kakor pred leti.

Druga ugotovitev pa mora biti, da zbor „staršev“ v bistvu obvladata dva gospoda in sicer g. Kuchinka kot predsednik in g. Staller kot domnenjeni govornik. Iz besed obeh ne sledi trezna razsodnost, marveč le globoka mržnja do vsega, kar bi bilo slovensko in pa skrb, da bi pouk slovenščine ne sloveniziral njihove nadbudne mladine. Slovenščina mora biti pač sila privlačna, da se ti gospodje bojijo, da bi tri tedenske ure že zado tovale za slovenizacijo, medtem ko pet tedenskih ur ne more anglizirati. Kar je objektivni opazovalec še videl in slišal na tem zboru, to je bila globoka vsenemska zavednost, in to popolnoma v smislu knjige dr. Steinacherja „Deutscher Sieg in finsterer Nacht“. „Borili smo se za nemško zmago, borili smo se za nemštvo in zato ne bomo mirovali, dokler je to nemštvo po slovenskem pouku ogroženo“, tako so izveneli vsi ugovori in govori. Zanimivo pa je bilo, da se je ploskanja udeležila le polovica dvorane, posebno oni del dvorane, kjer so se dele ženske. Enako je bilo z vsakim glasovanjem. Kakor hitro je bil predlog stavljen, je par žensk že zarjulo in že je bil sklep „soglasno“ sprejet.

Govorniki so predvsem napadali glavarja Wedeniga, ki da je ponovno obljubil, da se bo zavzel za odpravo slovenskega pouka na glavni šoli v Velikovu. Predsednik Kuchinka je prebral tudi nekaj glavarjevih izjav, ki si res po svoji vsebini nasprotujejo. Drugo vprašanje pa je seveda, v koliko je bila vsebina razgovorov z glavarjem Wedenigom točno podana. Dne 9. 12. 1952 je predsednik sveta staršev g. Kuchinka zaprosil za sprejem pri deželnem glavarju. Ker ni bilo odgovora, je predsednik naslovil na glavarja odprto pismo z zelo netočnimi trditvami. Kakor smo tudi že v našem listu poročali, se je tudi občinski odbor v Velikovu z vso svojo socialistično večino pridružil gonji proti pouku slovenščine na glavni šoli v Velikovu. Ozadje tega soglasnega sklepa je samo po sebi zelo zanimivo in bomo ob priliki o tem še pisali.

Tudi na tem zborovanju smo opazili, da je socialistični občinski svetnik Pobeheim s svojim postavljanjem zahtev poostiril zahteve proti socialističnemu glavarju Wedenigu.

Kakor smo razbrali iz raznih opazk med debato, je bilo društvo staršev že enkrat organiziralo štrajk proti pouku slovenščine, vendar se ta štrajk ni obnesel in so otroci v veliki večini tudi naprej obiskovali slovenski pouk. Na tem zborovanju pa so „vodje“ vse gonje predlagali popolni šolski štrajk in sicer tako dolgo, da bo vlada odpravila pouk slovenščine.

Do 22. januarja so stavili gospodje g. deželni glavarju Wedenigu ultimatum, da sprejme z vso vlado zastopnike staršev in zastopnike mestne občine. Za slučaj, da tega ne dosežejo do 22. jan. 1953, bo za 23. januar sklicano zborovanje staršev proklamiralo splošni štrajk. Glasovanje o teh dveh točkah je bilo samo po sebi zelo dvomljive vrednosti, ker ni bilo ugotovljeno število oddanih glasov in tudi velik del navzočih v dvorani ni glasoval. Pač pa je starejši možakar poudaril, da nasprotuje vsem vzgojnim načelom, če se šolsko mladino izrablja za politične štrajke.

Ob robu ne moremo preko gotovih opazovanj, ki smo ji napravili ob tej priliki.

Čudimo se velikovškemu trgovskemu svetu, da ne uveljavi svoje razsodnosti proti par nestrpnim. Velikovec bi se moral pač zavedati, da so vsi šolarji iz okolice prinašalci denarja v mesto, ker za svoje starše oskrbujejo dnevne nakupe v mestu. Velikovčani se ne zavedajo, da tudi sosedne občine po vrsti prispevajo svoj del za vzdrževanje glavne šole v Velikovu. Velikovčani se ne zavedajo, da danes ne pišemo 1920, marveč že 1953. Oblika Evrope se je bistveno spremenila in tudi nemška inteligen-

ca pričanja spoznavati, da bo učenje vsaj enega slovanskega jezika zadeva splošne izobrazbe in tudi odsev življenjske nujnosti v Evropi. Velikovčani se ne zavedajo, da živijo le par kilometrov od državne meje, preko katere bodo mogli in morali vedno bolj trgovati, kjer bo potrebno znanje slovenščine, če že nečje uvideti, da Velikovec sam leži sredi dvojezičnega ozemlja.

Ugotoviti moramo nadalje, da zbor staršev po svojih pravilih ni upravičen in tudi ne poklican ovirati delo šole, marveč je dolžan, da delo šole podpira. Društvo pa, ki dela proti smislu svojih pravil, bi morala oblast že zdavnaj razpustiti.

STARŠI, POZOR!

Mislite že sedaj na šolanje svojih otrok! V zadnjih dveh številkah smo pisali o učiteljski in o humanistični gimnaziji. Danes hočemo te vrste posvetiti

REALNI GIMNAZIJI IN REALKI.

Realnih gimnazij imamo na Koroškem največ. Je to osemletna srednja šola, ki usposablja otroke za obisk univerze. Realne gimnazije imamo v št. Pavlu, v Celovcu, dve za fante in eno za dekleta, v Beljaku, eno za fante in eno za dekleta, ter v Špitalu na Dravi.

Osnovni tuj jezik od prvega leta je angleščina. V tretjem letu pričnemo z latinščino in v petem letu s slovenščino, izvemši realno gimnazijo v Špitalu.

Na realni gimnaziji je nekoliko več računstva in kemije kakor na humanistični gimnaziji in v sedmem in osmem razredu je tudi opisna geometrija, katere na hu-

Ugotoviti moramo pri tej priliki tudi dejstvo, da je bilo zadržanje direktorja šole g. Witta v vsakem oziru korektno in stvarno. Ko so nepoučeni gospodje in tudi predsednik Kuchinka govorili o neveljavnosti odredbe o dvojezičnih šolah, ker bajé ta ni bila nikjer objavljena, je g. direktor takoj prinesel uradni list in dokazal, da je bila odredba pravilno objavljena in je torej veljavna. Je pa seveda na to ugotovitev izjavil g. Staller, da si bodo pač napravili sami postave in da zato ni prav nič zanimivo, ali je bila odredba objavljena ali ne.

Vsekakor zanimivo je bilo tudi dejstvo, da v vseni Velikovu niso dobili moža, ki bi zastavil za socialističnega glavarja Wedeniga možato besedo, čeprav je bilo jasno razvidno, da hoče VdU zadevo izrabiti za volilno propagando.

manistični gimnaziji ni; sicer pa odpade ta tudi na ženski realni gimnaziji. V vseh drugih predmetih je pouk po učnem načrtu isti na realni in humanistični gimnaziji.

Realno imamo na Koroškem samo eno in sicer v Celovcu, Völkermarkter Strasse 36. Na realki je od prvega razreda angleščina; od petega razreda latinščina ali italijanščina. Navadno pa se starši odločijo za latinščino, da tako omogočijo svojim otrokom tudi pot na univerzo, če ne, bi mogli samo na tehniko. Seveda je na realki več matematike (računstva) in več kemije. Že od petega razreda je tudi opisna geometrija. Saj ima realka predvsem nalogo, da pripravi mladino za študij tehnike. Ker imamo v deželi samo eno realko, obiskujejo to dekleta in fantje, medtem ko so na realnih gimnazijah ločeni razredi za fante in dekleta.

NA POLJU GOMIL

Pa stopim tja na tiho polje, zrem krog sebe križ pri križu — sveto klasje, — pod njim pa grudo črno, prekopano! — Orač kdo je, se vprašam, kdo sejač na polju tihem, polju mojem, — tvojem?

Pa tavam tam po polju tihem, zrem krog sebe križ pri križu in na križu — Boga vstajenja, pot in cilj življenja! — Orač, sejač je vsemogočni Bog in mi le seme v roki smo Njegovil

To vemo vsi, da prišel čas bo žetve! — Bog daj, da križ bi pričal o življenju! Franbo

HVALEŽNOST

Iz tebe sem izšel, narod preprosti, ti meni končno si obličje dal, učil si me po tvoji govorici, zaradi tega zvest ti bom ostal.

Ko poješ, mi srce hitreje bije, ker svojo razodevaš dušo mi, tipljenje tvoje dnevno sam uživam, natanko vem za tvoje vse skrbi.

Tedaj pred sabo vidim tvojo sliko, ti vabiš me v svoj varni, topli hram, tam pogovarjam se s teboj in najdem, da nam še s'jal bo nov'ga sonca dan.

Dravski

PODJUNA

V dopisu „Našega tednika“ smo brali, da je itak krščanski nauk na nadaljevalni šoli slovenski. K temu dopisu bi pripomnili, da je krščanski nauk izven učnega načrta, torej dovoljen šele po šoli. Šola traja do pete ure, potem je tema, fantje in dekleta pa naj bi ne hodili domov po temi. Kdaj je potem čas za krščanski nauk? Ako pa so fantje in dekleta tako dobri, da ostanejo pri nauku, potem morajo ponoči domov. V najboljšem slučaju je na razpolago pol ure vsakikrat za krščanski nauk. Torej slovenščina in krščanski nauk sta v nadaljevalni šoli potisnjena izven načrta in potem naj bi pol ure služilo obema, to pa je čisto premalo.

Mi, mladi ljudje, hočemo imeti pouk v materinščini celo uro med učnim načrtom! Enako pa hočemo imeti tudi krščanski nauk, ki nam je veliko bolj potreben kot včasih marsikaj drugega in tudi veliko bolj koristen za šolanje naših značajev kot pa druge stvari. V teh letih pa rabimo predvsem tega šolanja, ker se vzgajamo za življenje in smo v teh letih še sprejemljivi za tozadevne nauke.

Naj bi šolska oblast, ki nadzoruje našo vzgojo in naš pouk, to tudi upoštevala v naših slovenskih krajih. Vemo, da smo potrebni strokovne vzgoje in šolanja, pa tudi drugo je nam potrebno!

VESELA VEST IZ RIMA

Novo leto je prineslo v krog rimskih Slovencev novo veselje. Dr. Janez Belej je postal uradnik na Kongregaciji za širjenje vere in je bil s tem vključen v rimsko kurijo. Gospod Belej je končal srednjo šolo v Mariboru, kjer si je izbral nato duhovniški poklic. Leta 1941 je vstopil v papeško bogoslovje „Propaganda“, se posvetil najprej filozofski in teološki znanosti. Po končanem rednem študiju je doktoriral iz teologije in iz prava. Z daljšim bivanjem v Švici, v Avstriji in na Angleškem si je pridobil temeljito znanje glavnih svetovnih jezikov, ki so za njegov urad neobhodno potrebni. Z dolgotrajnim delom se je temeljito pripravil na odgovorno mesto, kamor ga je poklical prefekt kongregacije, kardinal Fumasoni-Biondi.

V imenu vseh znancev prirčne čestitke in obilo božjega blagoslova!

PREGOVORI

Gluhemu prepevati, z nemim se razgovarjati, plesati pred slepcem: to so tri neumnosti (hindustanska narodna).

Edino, česar se moramo bati, je strah sam.

J. Š. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

R O M A N

(Prvo nadaljevanje)

„Gospodar me lovi,“ se je smejal pri sebi. Ko je spredel njegove namene, se ni jezil nanj. Priznal je, da ima pravico, da se prepriča o poštenosti neznanega človeka, ki ga je sprejel pod streho in k mizi. Ni se pretvarjal in trudil, da bi bil v očeh svojega gospodarja boljši, kakor je bil v resnici. Delal je stalno, skoraj nekoliko počasi, toda tudi ko se je blizal Kovanda, ni pohitel, ni delal bolj vneto, zato pa je delal brez oddiha in venomer; ni odložil kose pri košnji, ko je gospodar odšel, ni se ulegel, niti za hip se ni usedel za mejo, marveč je delal, kakor da je gospodar neprenehoma ob njem, tako da so se čudili, ko se je dan srečal z nočjo, koliko dela je Cimbura izvršil.

Sam je bil v Hradišču zadovoljen. V vojnih letih se je odvil rodni vasi, staršem in sorodnikom, zato se mu sedaj pri Kovandu ni tožilo po domu.

V tem je minila košnja. Pospravljena je bila žetev in posušena otava je že dišala iz senika. Samo krompir in zelje so še počasi spravljali s polja v kleti. Sejali so ozimino in prašili za pomladno setev.

Tako je prišlo prošenje.

Ta dan je celo sonce veselo in radostno gledalo s sinjega neba na hradiško naselje in se mirno ogledovalo v občinskem ribniku. Na hribčku je stala kapela in kovačnica, okrog nji pa so bila razvrščena v krogu kmečka poslopja, bajte, kočje in barake. Vse so bile pokrite s slamo, stene so bile iz desak ali iz stesanih hlodov in z glino namazane. Nad razježenimi slemeni streh so se dvigali mogočni dimniki in danes so se iz vseh dvigali proti nebu oblački modrega dima.

Stari Daček je praznično oblečen stal ob kapelici in gledal na njeno senco. Po dolgoletni skušnji jo je imel natančno določeno. Brž ko je senca padla na določeni koren lipe, pod katero se je stiskala kapelica, je šel zvonit. Bilo je poldne. Pravijo, da opravilo, ki ga dalj časa stalno opravljamo, postane vsakdanje, tako da se ga več ne zavedamo in pozabimo na njegovo važnost. Tako je tudi Daček stoji pred kapelico vlekel za vrv, pokrit z ovčjo kučmo, v brezobih ustih pa je tiščal staro, z vlago skoz in skoz prežeto pipo, čeprav je zvonec vabil

na angelovo češčenje in so se ljudje po vsej vasi spoštljivo odkrili. Daček tega ni delal iz hudočnosti, ampak zaradi lagodnosti. Kučme ni imel kam obesiti, pipa mu je čisto ugasnila, preden je odzvonil in stalo ga je mnogo truda, da je znova nakresal ognja na vlažni tobak. Med zvonjenjem je sam tiho molil angelovo češčenje in zvonček je ob njegovi molitvi lepo drhtel...

V teh opoldanskih trenutkih je hradiško naselje utihnilo, kot bi izumrlo. Ljudje so sedeli ob dobro obloženih mizah. Živina pa je stala pri polnih jasliah.

Tudi pri Kovandu so že sedeli za mizo. V tišini in božjem strahu so zauživali, kar jim je pripravila ob prošenju gospodinja.

To je bila predvsem dobra, staročeška juha s cmoki. Kovandovka je imela med svojo kurjo družinico kuro, ki je bila debela kakor raca in velika kakor petelin, toda nesti ni hotela. Ob vsakem krmiljenju ji je gospodinja grozila s pestjo: „Le počakaj, lenoba, niti enega jajčka še nisem dobila od tebe, čak, saj te bom ob prošenju zaklala, dela te bom v juho,“ in grožnja je res izvršila. Zato je bila juha mastna kot olje in okusna kot mandeljni.

Zatem je gospodinja prinesla na mizo hrenovo omako, gosto in sladko s smetano pripravljeno in porumenjeno z jajčki in potreseno z nadrobno sesekljanimi letošnjimi orehi. Vsakemu je, začenši pri gospodarju, položila na krožnik kos mehke in rahle govedine. V sredino pa je postavila hleb dišečega rženega kruha, ki ga je spekla še pred kolači.

V globoki in sveti tišini so vsi jedli božje darove, kakor bi bili v cerkvi. Le zdaj pa zdaj je ciknila žlica, so zahrustali zobje ali zacmakala usta in še tedaj se je karajoče Kovandovo oko obrnilo v tisto smer, od koder je zvok udaril na njegovo uho.

Prvi glad so si že utešili. Druge nedelje bi bil obed s tem zaključen. Danes pa je na mizi še skleda belih pšeničnih cmokov, rahlih in gosto nadevanih. Za njimi je prišlo ostro dišeče zelje, da so se kar sline nabirale v ustih; končno še velika, dolga, mastna, počrnela pekača, v kateri je v masti ležalo lepo zapečeno svinjsko pleče.

Vsak si je lahko odrezal, kakor mu je teknilo in kolikor je potreboval, zato nista niti gospodar niti gospodinja razrezala mesa. Odrezala sta si svoj kos, za njima Cimbura in dekla. Le otrokom je mati odrezala tenke rezine, kajti otroci še niso srzeli ravnati z velikim nožem in tudi znali niso...

CELOVEČ

Nedeljska služba božja je ob pol deveti uri vsako nedeljo v slovenski cerkvi v Priesterhausgasse.

KAMEN V PODJUNI

Nič ni glasu o nas v „Tedniku“ pa vendar je tako lepo življenje na Kamenu. Le pogledajte, da je tako.

Na novega leta dan so nam gospod župnik prebrali letno kroniko. Rojenih je bilo 5 otrok, umrli so pa 4. Porok je bilo pa 6, kar je za našo malo župnijo kar lepo število. Malo so nas pohvalili, malo pa pokarali, kakor smo pač zaslužili. Če bi mi dali obračun, bi jih najprej lepo pohvalili. Sedaj je na Kamenu tako lepo, ko imamo tako lepo petje, za kar gre zasluga gosp. župniku. Lepo bi bilo, če bi naš zbor kdaj zapel v celovškem radiu; to bi nas poslušali, verjemite. Če pa ne verjamete, pridite ob večjih praznikih k nam pa boste slišali lepo petje.

V preteklem letu smo imeli lep materinski dan, da ga ne moremo prehiteti. Za praznike smo imeli duhovno obnovo, ki so jo imeli g. Cvetko. Kadar pridejo g. Cvetko na Kamen, kar se pa bolj redko zgodi, takrat gredo vsi v cerkev, tudi po dvakrat. Naši možje jih ne morejo prehiteti, kar naprej bi jih poslušali.

Kosilnice, grablje, obračalnike

naročite za spomlad že sedaj. — Pod ugodnimi plačilnimi pogoji vam jih nudim

MAX TRAUN

Pliberk - Bleiburg, Kumeschgasse 14

Samo nekaj nam manjka in to so zvonovi. Samo brez zvonov. Letos jih pa moramo dobiti. Menda je samo še Kamen v Podjuni, ki nima nič zvonov. Prej smo imeli tak zvon, da so ga slišali v Velikovec. Zato bomo radodarni, ko bodo zbirali za zvonove po fari, da bomo tudi lepe, težke zvonove kupili.

Predno končamo, vam še to povemo, da se pripravljamo na praznik sv. Liharde in na žegnanje. Takrat pa pridite Podjuncani iz vseh fara na našo božjo pot, pa ne samo iz Podjune, ampak tudi od drugod. Videli boste običaje in navade, kakršnih ni nikjer po Koroškem. Lačni tudi ne boste, ker boste dobili žegnane Lihardine hlebčke in slišali boste ubrano petje. Le na Lihardin zvon ne pozabite, darujte, da bomo kmalu, kmalu slišali iz visokega zvonika po vsej Podjuni ubrano zvenenje, ki nas bo vse spominjalo, da na Kamenu počiva radodarna in ušmilenjena svetnica sv. Liharda.

To je bila zadnja jed, ker danes Kovandovi niso imeli gostov. Čakali so, da popoldne morda pride kakšen uradnik iz Piska, morda se prikaže gospod aktuar z gospo in otroki na kmečko pogosto, mogoče pride iz Piska celo sam gubernijski svetnik, saj je bil s Kovando dobro znan še prej, preden je bil župan. Kajti Kovanda je vozil s svojimi konji gospoda svetnika v Prago, kadar koli je moral tja na sodišče ali zaradi kakih drugih opravkov.

Zato so vsi sedeli na mizo po domače, slečeni, v belih naškrobljenih srajcah. Na čelih se jim je bleščal pot. Brade so se jim svetile od masti. Lica so jim rdela in možem so se na sencih tresli kosmiči las, kakor so se gibale in premikale čeljusti.

Ko se je obed bližal h koncu, je Kovanda skrivaj gledal okoli po vseh krožnikih in sam zlagoma in počasi jedel.

To je delal zato, da drugi ne bi hiteli. Kajti spodobilo se je, ko gospodar odloži žlico, da jo odlože tudi vsi drugi pri mizi. Kovanda pa je ljudem privoščil, zato nikoli ni prej odložil žlice, dokler jih niso drugi. Privoščil je ljudem, zato so ljudje privoščili tudi njemu.

„Zahvalimo se Ti, Vsemogočni Gospod Bog...“ je končno zadonela njegova glasna molitev po jedi in takoj so se vsa usta razvezala.

„Dobro si danes skuhala,“ je gospodar pohvalil gospodinjo in se obrnil k Cimburi:

„Zdi se mi, da ob dožetkih nisi bil z nami tako vesel.“

„Nisem bil, gospodar; tistikrat sem šel domov, mati mi je sporočila, da je oče bolan.“

„Toda danes greš na veselico,“ je dejal Kovanda. To je zvenelo nedoločno kakor vprašanje, a hkrati kakor ukaz in gospodarjeve oči so se uprle v Cimburov obraz. To je bila ena od zank, vada, katero mu je nastavil. Vedeti je hotel, kakšen je njegov hlapec, ko se razgreje, ko se napije, kajti v vinu zgubi človek oblast nad seboj, ukročene strasti — dobre in slabe — se pokažejo v vsej divjosti in vsakdo se pokaže v pravi luči.

Medtem je gospodinja pred vsakega postavila kup kolačev, velikih in različno namazanih s čespljevcem, makom, medom in s skuto. Tudi otroci so dobili svoje, da bi se naučili z božjim darom ravnati. Vsakdo je lahko s svojim deležem storil po mili volji.

Cimbura je pravkar premišljal, kateremu revežu v vasi bi dal svoj del. Toda to preudarjanje je moral opustiti, ker ga je gospodar nagovoril in spoštovanje do njega je terjalo vso pozornost.

ST. VID V PODJUNI

Pri svoji hčerki Pepci ob Klopinskiem jezeru je umrla Tratnikova mati. Šele ob Vseh svetih je umrla na Tratnikovem domu zet rajne matere. Pokojna je bila doma v Klančah. Naj počiva v miru, žalujočim hčerkam naše sožalje.

Na Silvestrovo, dne 31. decembra lanskega leta, smo ob obilni udeležbi pokopali Loparjevo mater, Heleno Mohar iz St. Vida. Par let je že bolehal, na posteljo pa je bila priklenjena samo nekaj tednov. Bila je prav verna mati in gospodinja, ki je v verskem duhu vzgojila šest otrok. Bila je vsa leta bralka naših listov in knjig Družbe sv. Mohorja. Rajni naj Bog podeli večni mir. Možu in otrokom pa naše iskreno sožalje.

V cerkvi smo slišali statistiko lanskega leta. Rojenih je bilo v fari 20 otrok, 13 deklic in 7 fantov. Nekaj otrok je bilo rojenih izven fare in sicer v porodnišnici v Celovcu in pa v Železni Kapli. Pogrebov smo imeli 11, od teh je umrlo 10 odraslih in 1 otrok. Torej še ne bomo tako hitro izumrli, četudi smo stoočtostno slovenska fara. Porok je bilo v minulem letu 9, četudi so g. župnik naenkrat kar šest parov oklicevali in še večkrat po enega ali dva. Torej se jih je veliko poročilo izven fare, ker tako najbrž bolj drži. Upajmo, da res do kake razpore ne pride. Novorojenčkom želimo, da bi rasti v modrosti in milosti pri Bogu, rajni naj bi počivali v božjem miru, novorojenčci pa naj bi do smrti uživali neskaljeno zakonsko srečo.

Novo leto smo pričeli z veselo svatbo pri Voglu v St. Primožu. Na praznik sv. Treh kraljev sta se poročila Franc Skant, poštni namestnik v Celovcu in naš domačin, z gospodično Traudi Lach iz St. Primoža. Čestitamo.

SV. LENART PRI SEDMIH STUDENCIH

Kakor smo že zadnjič poročali, bomo danes napisali nekaj misli k božičnici, ki so jo priredili socialisti v našem okraju. Toda preje moramo povedati tudi to, da so imeli naši gasilci svoj letni občni zbor pri Jurčevih v Sv. Lenartu. Na tem zborovanju so ponovno izvolili stari odbor, kajti stari od-

bor je deloval v splošno zadovoljnost. Edino Kajžnikov Lojzek je prišel kot nov odbornik. Odboru želimo ob ponovni izvolitvi vse najboljše, prepričani smo, da bodo gasilci tudi v novem letu delali tako, da bomo vsi zadovoljni.

Sedaj pa k božičnici. Sicer res nimamo nič proti tako lepi proslavi kot je božičnica za otroke. Toda namen te božičnice smo spoznali ob priliki velikih govorov, ki so le bolj sličili volilni propagandi. Povedati moramo, da so pri tej božičnici sodelovali

Kdor zagovarja komunizem in komunistična načela v eni ali drugi obliki, ta je tudi proti narodnosti. Komunizem je brezнародen in protinaroden. Slovenec in katoličan ne more voliti stranke in kandidatov, ki zagovarjajo komunizem in so od njega odvisni.

tudi nekoliko otroci s svojimi deklamacijami. In glej čudo, na programu je bila tudi ena slovenska deklamacija. In ravno s to slovensko deklamacijo so hoteli narediti gospodje največ hrupa, češ da so bili edino socialisti na Koroškem za to, da se oba naroda na Koroškem pomirita ter da živita v miru in slogi. Priznati moramo, da je marksikateri socialist v našem okraju za tako pomiritev, toda, da so za to pomiritev vodilni socialisti v našem okraju, tega ne verjamemo in tudi ne moremo verjeti. Zakaj tega ne moremo verjeti, bomo takoj povedali.

Vprašamo: Kateri župan v podkloštrski občini je zahteval odstranitev dvojezične šole? — Ali ni ta župan socialist?

Vprašamo: Katera občina je prepovedala slovenskemu zboru v Sv. Lenartu peti v šoli, nemškemu pa še danes to dopušča? — Ali ni tega naredila socialistična občina?

Vprašamo: Kateri duhovitež je iznašel veleizdajo slovenskega učitelja Kurbusa? — Ali ni bil ta tudi socialist?

Nadalje vprašamo, kateri človek je očital našim cerkvenim pevcem veleizdajo, ker so peli v Trstu in Gorici? — Ali ni bil ta tudi socialist?

Nadalje vprašujemo, kdo je na tiho odstranil okrajni šolski svet, ker je bil v tem svetu tudi Slovenec? — Ali ni bil to zopet socialist?

„Na veselico?“ je vprašal Cimbura in ugibal, ali gospodar vprašuje ali ukazuje. V Kovandovih besedah ni mogel najti želje, zato je odgovoril po lastnem nagnjenju.

„Ne bom šel.“

„Koliko pa si star?“

„Z dvajsetimi so me vtaknili v vojaško suknjo, torej jih imam osemindvajset.“

„Ali prosim te, fant moj, zakaj nočeš med mladino?“ je sklenil kmet roke, „te je morda sram pred hraškimi fanti?“

„Na ples nisem hodil niti v Semičih niti pri vojaki.“

„Ni pametno ogibati se starih navad, krivo rasti in sam samcat hoditi po svoji stezi ter se ogibati poti, po kateri vsi hodijo. Lahko bi zašel v samoto, ta pa je trpka, grenka in žalostna,“ je resno govoril Kovanda. V resnici se mu je čudno zdelo, da njegov hlapec ne sklepa znanj, da se ne meni za dekleta, ne zahaja v nedeljo popoldne med posle, da se igra le z otroki. O vojski malo in nerad pripoveduje, bere le knjige in si brunda nabožne pesmi — „da ne bo zrasel iz njega čudak, starši bi vrgli krivdo na nas“... si je dejal gospodar in je zopet glasno začel:

„Stari običaji pravijo, da naj se veselimo ob spominih in gremo med ljudi, svoje brate, se z njimi poveselimo, počastimo čas, da on počasti nas.“

„Kdaj pa je to ob spominih? Čemu tako pravite? Tega še nisem slišal,“ je odkrito vprašal Cimbura.

„To je ob dožetkih, ko se Bogu v cerkvi zahvalimo za srečno žetev, potem na današnji dan, ko slavimo spomin posvetitve putimske cerkve, in pa v pustnem času, ko se zaključijo svatovski veselje in ko kmet pozimi počiva ter nabira moči za bližajočo se pomladna opravila. — Vse ima svoj čas, delo in jelo, molitev in veselje, napor in odmor, zato človek ne sme rušiti stoletnega reda. Vidiš, kako je pri nas vse razdeljeno, in to si gotovo videl tudi doma. Naše kmečko življenje je trdno ustaljeno, posvečeno z našimi starimi navadami, vsakdo izmed nas se mu uklanja — in kakor na čudaka ali sovražnika gledamo na tistega, ki ta naš stari red ruši.“

Ne samotari in ne ogiblji se ljudem. Name glej. Vidiš, jaz hodim ob nedeljah v cerkev, v postu grem k spovedi, ob spominih grem pa tudi v gostilno. S svojo kmečko pametjo ne morem razumeti, kako more naš človek — kmet — zahajati v gostilno vsak dan, tam kvartati, se opijaniti, lahkomišlno živeti.

(nadaljevanje)

Slovenska igralska družina v Celovcu

vabi vse Slovence iz Celovca in okolice
NA PREDPUSTNO PRIREDITEV

v soboto, dne 31. januarja 1953

točno ob 8. uri zvečer

v Kolpingovi dvorani v Celovcu
(Neue-Welt-Gasse 18)

„Lumpacij Vagabund“

šaloigra v štirih dejanjih. — Med od-mori igra godba.

Po igri bo prijeten domači večer s plesom in srečolovom.

Vsi prijatelji poštene domače zabave iskreno vabljeni. Vstopnice v predprodaji v upravi „Našega tednika“ in pol ure pred prireditvijo v dvorani.

OBVESTILO

Zaradi izrednega zanimanja ponovi far-na mladina v St. Jakobu v Rožu v nedeljo, dne 18. januarja, ob pol 7. uri zvečer pri Zwitterju ljudsko igro v petih dejanjih s petjem „POČENI PRSTAN“. — Igra je bila igrana že petkrat in jo tokrat ponovimo res zadnjič. Dosedanja udeležba sama pa že priča o kakovosti in priljubljenosti igre. Iskreno vabljeni?

STEBEN V PODJUNI

Če se pust bliža, se vedno precej govori o vsem mogočem, največ po o ženitovanju. Tako se je tudi okoli Dumpelnikovega Hanzija na tistem kuhalo nekaj enakega, in res smo obhajali v nedeljo, dne 18. januarja, veselo „hojset“.

Že na predvečer so topiči naznanjali vsej vasi, da so že štete urice, ki jih bo Hanzij še preživel med veselimi Stebjani, pri katerih je bil jako priljubljen. Požarna bramba, katere član je bil, ga je na predvečer z muziko obiskala, da se poveseli še zadnjič v tej družbi. Gasilci so mu izročili v znak hvaležnosti darilo.

Kdor hoče ostati svoboden kmet, gospodar na svoji zemlji, ta ne bo volil stranke, ki naravnost ali prikrito zagovarja komunistično ureditev kmetijstva. Komunistično „zadružništvo“ je največja nesreča za kmeta, ker mu vzame svobodo in zemljo.

V nedeljo opoldne so nato vaščani s težkim srcem jemali od Hanzija slovo. Poroka je bila v Skocijanu, veselica pa pri Čuku zraven Klopinskega jezera, kjer je služila nevesta, Milka Križnikova iz Male vasi pri Globasnici. Kakor vedno, tako je bilo tudi tokrat vse židane volje in veselo in se prav nič nismo zmenili za „mačka“, ki smo se ga sčasoma nalezli. Upamo pa, da smo se ga že vsi otresli in smo šli z novimi močmi na delo.

Novemu paru želimo mnogo sreče, veselja in obilo božjega blagoslova v novem stanu!

Kovrni lepi vzorci, komad 168.—
Molino čista pavola 140 cm širok mt . 16.80
Blago za rjuhe zelo močno
150 cm široko meter 23.80
Posteljina rožasta 140 cm široka meter 17.80

ROLF KASSIG

Celovec-Klagenfurt, Benediktiner Platz 7

ST. LIPS

Odkar imamo nove zvonove, se bela žena pogosteje ustavi pri nas. Tik pred zaključkom starega leta je smrt hotela še na vsak način nadomestiti, kar je v teku leta zamudila. Odvedla je iz naše sredine Piselčevega očeta — starešina v fari. Saj je moč že skoro eno celo stoletje nosil na svojih ramenih.

Iz Stare vasi pa jo je mahnila bela žena na Plaznico k Primožu. Nekaj tednov je tam že bolehal oče. Zadnje adventno nedeljo ponoči pa je izdihnil, lepo pripravljen na smrt. V torek nato smo ga ob obilni udeležbi od blizu in daleč pospremili na domače pokopališče.

Pokojni Primožev oče je bil moč značaj, kremenit, zaveden in veren, kot jih je danes le še malo. Dasi je njegova gorska kmetija zahtevala od njega stalno težkih naporov in žrtve, je iz srca ljubil svojo zemljo in ji služil z marljivostjo mravlje od zgodnjega jutra do poznega večera. Povsod, po celem njegovem gospodarstvu se je razdevala njegova večja, skrbna gospodarstva ro-
(Nadaljevanje na 5. strani)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

ka. Malo je govoril, a kar je povedal, to je bilo kot pribito. Kot družinski oče je vzgojil svoje otroke v verskem in narodnem duhu, ne za mehkužno življenje, temveč za boj, delo in odpoved. Njegova oporoka, ki jo je izrekel tik pred smrtjo svojim otrokom, se glasi: „Molite radi rožnivenec in križev pot; kajti večnost bo huda!“ S Primoževim očetom je šel v večnost mož, ki je kot katoličan in Slovenec stal močno kakor hrast in ga v njegovi zavesti ni mogla omajati nobena sila. On je bil tudi prvi predsednik slov. katoliškega izobraževalnega

Mnogo naših rajnih je že pospremil k zadnjemu počitku, polovico stoletja je z orglanjem in petjem vodil vse cerkvene slovesnosti. Šentlipška cerkev je izgubila s svojim blagim mežnarjem in organistom nekaj bistvenega in v svoji posebnosti nenadomestljivega. Značilna poteza pokojnikova je bila, da nikdar, tudi v največjem trpljenju, ni izgubil vedrega in veselega pogleda in da nikdar nisi slišal iz njegovih ust žaljive besede. Bil je cerkvi zvest služabnik in zato mu naj bo Gospod tudi dobitljiv plačnik za vso njegovo zvestobo. Prizadeti družini pa naše iskreno sožalje.

RINKOLE

Ker smo že v novem letu, radi pogledamo malo nazaj v preteklo leto, ki nam je prineslo dosti dobrega pa tudi hudega. Posebno Plodrovo družino je lansko leto težko zadelo, ko je umrla mama.

Suša nam je lansko leto tudi prizadejala veliko škodo, posebno to občutijo številnejše družine. Malih Rinkoljanov smo dobili lansko leto tri in sicer same deklice. So menda pri sedanjih razmerah v svetu še Bogu bolj ljube deklice kakor pa fantje.

Drugače v „Tedniku“ od vsepovsod bomo, da nabavljajo nove zvonove. Mi pa smo enega prodali in sicer v šentpetersko faro, v cerkvico sv. Lovrenca. Za izkupiček bomo pa kupili mašno obleko. Gotovo bodo nato gospodje še raje k nam prišli, ko bo čisto nov gvant. Sicer pa moramo reči, da smo imeli od Božiča naprej vsako nedeljo in praznik sv. opravilo. Tako nam ni treba hoditi v faro cerkev, ker se gospodje k nam potrudijo, za kar se jim prav od srca zahvaljujemo. Ljubi Bog naj jim povrne ves trud in vse žrtve.

tega bomo šli.“

Obiskovalec se je še obotavljal. Da bi zdaj vršil vlogo misijonarja, v to se ni mogel takoj zvesti. Nazadnje je privolil. Prošnje ni mogel odbiti.

Šel je v sobo bolnikovo. Vsedel se je poleg njegove postelje. Težko mu je bilo začeti. Slednjič je rekel: „Ljubi prijatelj! Veš, kaj bi jaz storil na tvojem mestu?“ — „Kaj?“ — „Ti boš kmalu umrl, to je gotovo. Vendar ne boš hotel umreti kakor nevernik? Jaz na tvojem mestu bi se spovedal.“

Bolnik ga je debelo pogledal in je rekel: „Kaj praviš? Ti bi se spovedal? Ali se ti je zmešalo? Ti se norca delaš iz menel!“

„Ne, nikakor ne! Rečem ti še enkrat: jaz na tvojem mestu bi se spovedal.“

„Res?“ — „Da!“ — „A komu hočeš, da se spovem? Ne poznam nobenega duhovnika!“ — „A jaz poznam enega in zagotovem ti, da je ravno pravi za te! Ima dobro srce.“

Bolnik je bojeval težek boj sam s seboj. Polagoma je zmagała milost. Slednjič je rekel: „Dobro, pa bodi! Če je to tvoj spovednik, pa pojdi po njega!“

„Moj spovednik,“ je mislil zdravi polkovnik, in mravljinici so mu leteli po hrbtu. Vstal je in hitel skozi vrata. „Posrečilo se je,“ je rekel ženi bolnikovi, „grem po duhovnika.“

Našel ga je v žagradu. Ravno je minila majniška pobožnost. Povedal je svojo prošnjo. Rekel je še: „Če vam bo moj prijatelj kaj o meni rekel, mu morate reči, da me poznate in da ste moji spovednik, sicer ne boste pri njem ničesar dosegli.“

„A kako morem to reči? Lagati se ne smem; tudi ne, da bi s tem kaj dobrega storil.“

„No, potem se ne da nič napraviti!“

„O, to je zelo enostavno. Spovejte se in potem lahko rečem, da sem vaš spovednik.“

Še to! A ni bilo drugega izhoda. Pokleknil je in se spovedal. Ves srečen je zapustil žagrad. Bilo mu je, kakor da bi se bil pomladil. Tako lahkega se je počutil.

Tudi bolnik je prejel zakramente in kmalu nato umrl blažene smrti. Zopet je našel Boga.

Električne krušne peči — Pralne stroje za ročni in motorni pogon — Molzne stroje, stroje za posnemanje mleka, Alfa — Stedilnice in vseh velikosti hišne peči — Kotle za kuhanje krme in perila ter vseh vrst gospodarske stroje, šivalne stroje in kolesa ter vse nadomestne dele boste kupili vedno najceneje v trgovini

Johan Lomšek

Zagorje — št. Lipš. P. Eberndorf
Ugodni plačilni pogoji. — Na zahtevo cenik zastonj.

društva v št. Lipšu. V fari je zapustil vrzel, katero naj bi izpolnili okoliški fantje in mladi moške ter ohranili njegovega duha poznejšim rodovom.

Na pokopališču v št. Lipšu se je pa te dni odprl tik poleg Primoževga očeta nov grob. Blagi Haberčev oče, naš dolgoletni cerkvenik in organist je minulo sredo ponoči nenadno odšel od nas. Še zadnji dan je orgljal in pel v cerkvi in se, kakor vedno, dobre volje vračal s kora domov. Komaj pa je stopil v kuhinjo, ga je zadela kap, na katere posledicah je ponoči nato umrl. 49 let je zvesto služboval v šentlipški cerkvi.

Človek potrebuje Boga

(Ob nastopu novega leta)

III.

Bilo je leta 1899. V nekem mestu je živel upokojeni polkovnik stare cesarske armade. Bil je bolan in je živel čisto zase. Nobenih obiskov ni sprejemal. Vere ni imel nobene in se tudi ni hotel spreobrniti spricho bližajoče se smrti.

Njegova žena je bila globoko verna in pobožna; enako tudi hčerka, ki jo je zelo ljubil. A vse prigovarjanje žene in vse prošnje hčerke, naj se spreobrne, so bile zastonj.

Zena in hčerka sta šli vsak večer v bližnjo cerkev in sta tam molili pred milostno Marijino podobo za spreobrnitev moža in očeta. Pred podobo sta prižigali tudi sveče.

K bolnemu oficirju je prihajal vsak večer samo en obiskovalec, namreč nek drugi upokojeni častnik. Tudi on je bil versko popolnoma brezbrizen. Igrala sta vsak večer na karte. Ta čas sta uporabili mati in hčerka, da sta šli vsak večer v cerkev molit.

Nekega dne je napadla bolnika vročina. Zdravnik je ženi bolnikovi povedal, da je bolnikovo stanje nevarno. Zena je rotala moža, naj se da sprevideti. Vse zastonj. Zena in hčerka sta začeli devetdnevno k Materi usmiljenja. Tedaj je prišlo zaskrbljeni ženi tole na misel:

Zopet je prišel nekega večera prijatelj bolnega moža na obisk. Zena ga je povabila v salon, se je vrgla pred njim na kolena in ga je med solzami prosila: „Dragi polkovnik! Vi ste zdaj naše edino upanje! Moj mož se noče spovedati. Ali naj umrje kot nevernik? Sama misel na to mi je neznosna. Vam bo verjel. Imejte sočutje z nami, pripravite ga do tega, da se bo spovedal!“

Obiskovalec je bil v veliki zadregi. On, ki je bil sam ravno tako versko mrzel kakor njegov prijatelj, naj sedaj bolniku prigovarja, naj se da sprevideti?

Jecljal je: „Kako? Jaz? Kaj pa mislite? Kako naj jaz to napravim? Saj še nobenega duhovnika ne poznam!“

„O, to je najmanjšel!“ je rekla dama. „Poznam izvrstnega duhovnika v stolnici. Po

Za mesto in deželo je najboljši in najvarnejši nakup v že desetletja najbolj vpejani trgovski hiši Koroške s prvovrstnim kakovostnim blagom in senzacionalno nizkimi cenami. Nekaj izrednega je priložnostna prodaja moških plaščev, damskih modelnih plaščev in damskih krznenih plaščev v najboljši izdelavi, v najmodernejšem kroju in v velikanski izbiri. Pazite na **INVENTURNO PRODAJO** raznih tekstilij vseh vrst.

Sprejeli smo:

Predsedstvom Narodnega sveta koroških Slovencev in Demokratične fronte delovnega ljudstva

V skrbi, kako bomo koroški Slovenci šli na volitve 22. 11. 1953, si štejemo kot izvoljeni slovenski predstavniki naših občin za svojo narodno dolžnost, da se obrnemo na Vaše vodstvo s prošnjo, da se naj stori vse, da bi šli skupno na volitve. Naj ne bi ena stranka drugi diktirala in vsiljevala svoje naziranje. Mi mislimo, da je v interesu nas vseh, da ne gledamo na svojo številčno moč, ampak na potrebe in koristi našega ljudstva na Koroškem. Velika večina naših volivcev je za skupnost in le malo je takih, ki odklanjajo sporazum v svojem ozkem, v neki meri strankarskem naziranju, meneč, da mora pri skupnem nastopu obveljati edino njih mnenje. Če se hoče zajeti vse koroške Slovence, potem je pač potreben sporazum obeh skupin. Ne igrate se z usodo naroda, preveč je to naše ljudstvo ogroženo od drugih pa naj bo še svoj lastni grobokop, radi trmastih naziranj par ljudi.

Podpisani opozarjamo samo na lep uspeh volitev v kmetijsko zbornico, kjer se je jasno pokazalo, kako naši volivci želijo enoten in skupen nastop.

Prosimo in rotimo vas, da se ozirate na naše želje, ker naš uspeh je ja odvisen od vseh naših volivcev in ne od par ljudi v vodstvu.

Vso voljo za delo za narod nam ubijate

z Vašimi medsebojnimi strankarskimi prepri in naziranj.

Zedinita se torej obe skupini in podprli Vas bomo z veseljem. Enostransko nastopanje pa nima pomena, ker je brezuspešno in tako postopanje odklanjamo.

Pozdravljamo Vas!

Bilčovs, dne 14. I. 1953.

Boštjančič Adalbert, Pavel Krušič, Rupert Gasser, Boštjančič Josef, Franc Krušič, Einspieler Janez (župan), Andrej Krušič, Safran Franc, Josef Reichman, Janko Ogris.

Prosimo, da to naše pismo tudi v Vašem listu objavite!

Prednje pismo potrjuje vsa naša prizadevanja po skupnem nastopu pri volitvah. To naše prizadevanje je najmočnejše in najjasnejše izpričano s pismom, ki ga je naša delegacija predala 5. t. m. vodstvu DF in ki ga je „Slov. Vestnik“ objavil v svoji številki z dne 14. januarja t. l. Vsi podpisniki so nam osebno znani in predobro vemo, da v dejanju in življenju vsak dan izpričujejo krščanska, slovenska načela in se tako gotovo strinjajo s poudarkom teh načel tudi v naslovu skupne stranke. Kot mi tudi oni odklanjajo vsakršen poizkus lahkomišelnega ali zavestnega igračkanja z našo narodno in kulturno usodo.

NEDELJE ZVEČER

Spisal J. V.

Na cesti sem došel starejšo ženo. Pozdravila sva se ter pričela razgovor, kot je navada med selskim ljudstvom.

Zapustiti sem jo že hotel, ko treči ravno z nogo ob kamen, da je skoro padla. Boleti jo je moralo, a rekla ni ničesar. Stopila je bolj na stran in če bi je ne bil opozoril, zdrknila bi bila v cestni jarek. Vprašam jo, če slabo vidi.

„Da.“

„Ste kratkovidni?“

„Ne.“

Kaj torej? Ni me toliko zanimala njena usoda, a koliko se ne vprašuje brez potrebe, in na deželi že prav nič ne zamerijo radovednosti.

„Na levem očesu sem popolnoma slepa, na desnem pa vidim ravno toliko, da hodim,“ mi odvrne.

Nesrečnica! Prosim jo, naj mi pove, kako da je tako oslepele.

Takoj je bila pripravljena in pričela je pripovedovati: „Pred devetimi leti sem imela še tako zdrave oči, kot jih imajo gospod. In tedaj je bilo, ko nekega jutra vstanem, pa mi je ležala megla pred levim očesom. Teden dni je minilo in nič ni bilo boljše. Napotila sem se v Celovec k dr. P.

Zdravnik mi je dal neko vodo za oči. Par dni sem upala, da bo boljše, a kako sem se ustrašila, ko zapazim, da je prešla bolezen tudi na desno oko.

Hitela sem zopet v mesto. Zdravnik pogleda oči ter pravi: „Na levem očesu ste popolnoma oslepele, ni več pomoči; desno pa rešite samo tedaj, če se takoj odpravite v bolnico in se pustite operirati.“

Srečno sem prestala operacijo, in zdravo je bilo oko. Tedaj mi je brizgala vsak večer strežnica v oko neko tekočino. Nekega večera izostane in mesto nje pride mlajša, da oskrbi ta posel.

Ko se drugo jutro prebudim, je vladala gosta tema okrog mene. Vprašam, če se še nič ne dani. Povedo mi, da že dolgo. A jaz nisem videla ničesar.

Pozneje so me peljali k viziti. Takoj opazi zdravnik, da me vodijo. Vpraša, zakaj in že je stal pri meni ter mi pogledal v oko. Prestrašen zavpije: „Oko je zastrupljeno!“

Nerodna strežnica je morala takoj zapustiti službo. Z napačno tekočino mi je zastrupila oko. Rezali so mi še enkrat zenico

in danes vsaj vidim še toliko, da razločujem stvari.“

Molčala je nekaj časa, potem pa se obrne k meni in videl sem solze v njenih očeh, ko mi poreče: „Vi, gospod, vi pač ne veste, kaj se pravi biti slep. A dala bi vse, kar imam, noč in dan bi delala in trpela, da bi le videla zopet božji svet. Ravno danes, kako lepo mora biti tu okrog mene.“

Zjokala se je. Radi bi jo tolažili, a kako? Z besedami? Življenje človeško, kako si poceni, usoda človeška, kako težka si vendar ...

Dospela sva medtem na višino brega. Pred nama se je lesketalo Vrbsko jezero v večernem svitu. Za zahodnimi gorami se je ravno poslavljalo sonce v neizmerno lepih barvah.

Poslovil sem se od nesrečne žene. Tavalala je dalje na svoj dom. Pred menoj pa je ležala slika z raja. Zatopljen sem zrl v to čudo stvarstva in tedaj sem zamišljal za trenutek, da bi poskusil razumeti usodo odhajajoče žene.

Da, neizmerno srečen človek, ker vidi. A kdo se zaveda te sreče? In vendar, kako se izgubi vid, tudi nepričakovano naglo. Slišal sem pred kratkim o možu, ki se je močno prestrašil in je zaradi tega oslepel.

Vračajoč se v župnišče mi je prišla na misel povest o materi in njenem slepem sinu. Edina želja tega fanta je bila, da bi mu dal ljubi Bog le za hip luč oči, da bi le enkrat videl svojo mater.

Isti večer sem bral pri Alban Stolzu še to-le: Večina katoličanov, tudi vernih, je slepa na duši, ker ne vidi, da žari nad nami in med nami veličastno sonce. Samo en narod na svetu je to sonce občutil v vsej njegovi krasoti in se vtopil s čustvenim plamenom svojega duha v globočine božanske skrivnosti Presv. zakramenta. In ta narod so Španci.

Slepci na duši in slepci na očeh! Kateri so nesrečnejši? Zadnji pač ne gledajo več z meljskega sonca, a zato jim še lahko vedno sveti drugo sonce, ki sije tisočkrat lepše in toplejše od zemeljskega. Cor, sole puro, purius... Srce, čistejšje od čistega sonca, jih ogreva nemoteno od posvetne minljivosti z ognjem večne ljubezni.

To je velika, a tudi edina tolažba za vse, ki so izgubili luč oči.

Zato je Vaš nakup v pustnem in plesnem času ter za pomlad

samo

V TRGOVSKI HIŠI

Umschaden

CELOVEC - KLAGENFURT, Am Fleischmarkt

VS AK NAKUP JE GLAVNI DOBITEK!

VOLITVE IN TI!

Spet stojijo volitve pred vrati. Volilna borba se je že pričela. Lepaki in govorniki nam bodo vsiljevali volilne parole, volilne šlagerje in razne obljube. Tu je namreč jako važno, da obdržimo trezno glavo in spoznamo pravo smer.

Ker je precej fantov in deklet, ki bodo volili letos prvič v življenju, naj vam bo pri vsem tem dragocen pripomoček serija člankov o volitvah, katero začnemo z današnjo številko. Najprej bomo objektivno gledano obravnavali deželne in državne volilne forme, nato pa pridemo na specialne zadeve nas koroških Slovencev.

Kaj je demokracija?

Kaj pa se godi doma, če žito dozoreva? Oče in mati govorita o vremenu, o možnostih, kako bi dobila dninarje in o raznih drugih stvareh. Potem pa bo določen dan žetve.

Kaj pa se dogaja pri vas, če je treba kupiti novo žival, ali če napravite predlog za nakup novih strojev? Vse se natančno pogovorite in premislite, nakar napravite sklep, ne svedano, pač pa trezno.

Toda, vsak dan nam prinaša nova vprašanja in naloge ter jih moramo vedno z razgovorom, sklepom in delom reševati.

Demokracija — skupno skleniti

Ravno tako je tudi v večjih skupščinah. Samo, da se tam, morda pri deželi ali pri državi, za to rabijo izrazi, kakor n. pr. parlamentarna debata, sklepanje zakonov, ministrska izvršna določila itd.

Ko so narodi in narodna plemena bili še manjši kot dandanes, so se vsedli kot doma v družinskem krogu vsi moške skupaj in so se posvetovali o raznih važnih stvareh, kaj je n. pr. treba ukreniti v slučaju vojne in drugo. V nekaterih krajih, n. pr. v Švici, se je približno ta sistem ohranil še do danes.

MLADINA PIŠE:

Pismo iz Švice

Pravijo, da je moja domovina majhna. Zame je velika, zdi se mi, da večja, kot ves svet, ki ga ne poznam in poznati ne želim. Meni je moja slovenska zemlja vse. Ona mi je mati, ki mi je dala slovensko mater, ki me je rodila in slovensko govoriti naučila. Moja domovina je zemlja mojega očeta in ta zemlja je dedščina naših prednikov. Tudi moja dota je, ki jo hočem v vsej celoti in lepoti zapustiti poznejšim rodovom. Vsaka ped zemlje mi je bolj pri srcu kot vse bogastvo sveta, ki ga res trenutno nimam, a tudi imeti ne želim. V domovino si želim nazaj. Z bolečino v srcu sem jo zapustila, z bolečino v srcu mislim nanjo, ko jo gledam zaničevano in premalo upoštevano. Vidim, da se vanjo zaganjajo razni sovražniki od zunaj in tudi doma, ko jo prodajajo lastni sinovi. Da, mi sami smo med temi, ker smo jo zapustili in šli od nje za „boljšim“ kruhom v tuje kraje. Moči in zmognosti, ki nam jih je dala, prodajamo za tuje valute.

Mati domovina, ne zameri nam! Četudi smo ti to bolečino prizadejali, ostali ti bomo zvesti otroci. Zavedam se, da s teboj ni povezana samo naša narodnost, temveč tudi naša največja dobrina sveta: Vera v Bogal Verni členi te domovine smo in to vero pred svetom priznavamo, skušamo po njej živeti in se je ne sramujemo, pa tudi ne zamenjamo za vse dobrine, hiše, ugodnosti in odlikovanja tega sveta. Za to vero smo tudi mi mladi pripravljani trpeti in, če treba, tudi umreti, kakor je pred nami to storilo že na sto tisoče kristjanov.

Ko grem tu k maši, se mi zdi, da je edina domačnost ob tabernaklju, kjer stane Bog, katerega smo se na materinih kolenih naučili moliti. Tudi pojejo lepo. Vendar pa nobena pesem ni tako lepa kot je naša. Zdi se mi, da tudi ni naroda, ki bi tako lepo pel, kot pojejo sinovi in hčere moje domovine. Nimam navade pretiravati, zato prosim, da mi to moje mnenje pustite neokrnjeno.

Tako sem Vam v osamelosti nesporno in morda nekoliko nerodno orisala, kaj doživljam ob samotnih večernih urah, ko opravljam svoje delo pozno v noč, ko v hiši že vse sladko spi.

V službi ostanem morda še eno leto, potem pa se vrnem v svojo domovino, kjer

Vsi odrasli celega kraja se sestanejo na ugodnem in primernem tradicionalnem kraju in tam skupno sklepajo in se posvetujejo o raznih aktualnih zadevah. Kajti demokracija je tako stara kot človeštvo samo in je za civilizirane, zrelo misleče ljudi edina oblika vladanja. Če pogledamo v zgodovino, vidimo, da so to vladno formo poznali še celo stari Grki in Rimljani. Tisti, ki se nad formo demokracije spotika, ne kaže zadosti inteligence.

V gosto naseljenih krajih sveta pa to ne gre tako direktno. Kako se bo nekje sestalo več kot 4 milijone odraslih Avstrijcev, da bi tam debatirali in sklepali? V teh slučajih zastopa ljudstvo zastopnik ali reprezentant, da šo takšna posvetovanja tehnično sploh izvedljiva. Tu prebivalci, to so „volilci“, dajo zaupniku naročilo, naj njih mnenje pri konferencah zastopa. To naročilo se pravi s tujko „mandat“ in zato je nosilec tega naročila „mandatar“, zastopnik naroda. On ima torej nalogo ali funkcijo, da narodu služi, ne pa, da nad njim vlada.

Kdo zastopa 7 milijonov?

Ni pa tako lahko iznajti sistem, po katerem naj bi se izvrševalo to naročilo. Ker v občini pozna drug drugega, tu ne nastanejo nerazrešljivi problemi. Že bolj komplicirano je to v večji zvezni deželi, ali pa celo pri volitvi onih pooblaščenec, katerih dolžnost je zastopati narod v skupščini, kjer razpravljajo in sklepajo o zakonih vse Avstrije. Tej skupščini pravimo pri nas „državni zbor“. Ta sestoji iz 165 članov, državnih zbornikov (svetnikov) ali državnih poslancev. Približno 25.000 volivcev mora oddati svoj glas za enega kandidata, da je izvoljen za državnega poslanca, ki nato zastopa v državnem zboru svoje volivce.

Dekle iz Švice.

PO SVETU

Avstrija. — Zvezno vodstvo katoliške mladine se je koncem leta 1952 zglasilo pri zveznih ministrih dr. Kolb-u in Böck-Greissau-u in se pri drugih, ki so odgovorni za gospodarsko in socialno življenje mladine. Govorili so o tem, kako odpomoči mladinski brezposelnosti. Kakor računajo bo letos 40.000 brezposelne mladine.

Avstrija. Kakor kaže statistika ima Avstrija 65.000 osebnih avtomobilov. Skupno z vsemi motornimi vozili (PKW, LKW, motornimi kolesi i. t. d.) je bilo 31. oktobra 1951 motornih vozil 320.843. Danes pa jih je že blizu 350.000.

Na Danskem so že v teku predpriprave za katoliški shod, ki bo ob Binkoštih letošnjega leta.

ZA DOBRO VOLJO

Mlad in močan človek poprosi ob vročem poletnem dnevu nekega gospoda za „dar božji“. Gospod ga pokrega rekoč: „Tako mlad človek, pa berači, delat pojdi!“ Berač mu odvrne: „Oh, gospod, v takem vročem vremenu ni nič z mojim rokodelstvom. Sedaj pa postane gospod radoveden, in vpraša: „No, kakšno rokodelstvo pa znaš?“

„Sneg odmetavati,“ mu reče berač.

Januarska

Prišlo je novo leto, jaz pojem pesem mu: zunaj je že vse belo, v veselje fantiču.

Sanke stoje pred pragom, sankar pa greje se, smučar leži pod bregom, mamica smeje se.

Oče sedi pri peči, predice predejo, zgodbe pravijo deci, snežinke pa plešejo. Jerlich Hanzi

PROSVETNI GLASNIK

Naše prireditve

SMIHEL

V nedeljo, 4. januarja, nas je obiskala igralska družina iz Špitale na Dravi in nam je prikazala lepo božično igro Franca Ks. Meška „Henrik, gobavi vitez.“

Za igro je vladalo veliko zanimanje in je bil obisk nepričakovano številan, da je moralo veliko ljudi oditi, ne da bi mogli igro gledati. V prvem dejanju je bilo igri zaradi prenatrpanosti skoro nemogoče sledeti. Šele po odmoru je g. župnik Picej uredil dvorano, da smo lahko mirno sledili lepim mislim in igralskim izvajanjem. Z igro so bili gledalci na splošno zelo zadovoljni, čeprav igra že po svoji zgraditvi zahteva izvrstnih igralcev, ker morajo igralci skopost dejanj in dogodkov nadomestiti z res dobrim podajanjem bogate duhovne vsebine. To se je po večini igralcem tudi posrečilo. Dober je bil predvsem oče Bernard, prepričljivo je podala svojo vlogo tudi Blanka in sestra gobavega viteza, bolj šibka sta bila mati in Henrik. Kristus kot romar je že po svoji lepi maski in res vzvišenim podajanjem gledalce na mah osvojil.

Igralski družini smo za njen idealizem in požrtvovalnost zares hvaležni. Pokazali so nam, kaj zmore idealizem in nam pripravili nekaj ur lepega užitka. Bog plačaj!

GLOBASNICA

Pri nas je še vedno kaj novega, to pa radi tega, ker v prvi vrsti skrbimo, da nam v tem pustnem času ni dolgčas in da se nas ne polasti zimsko spanje. Za to skrbi predvsem naša farna mladina oz. „Kat. prosvetno društvo“, kakor smo jo pred kratkim krstili. O tem vam povemo pa ob priliki več.

V nedeljo, dne 11. januarja, nas je povabila globaška mladina k Šoštarju, da nam pokaže, kako tam napreduje prosvetno življenje. Pokazala nam je namreč petdejanjsko igro „Revček Andrejček“. Igra je vzeta iz življenja in je primerna za sedanjí čas, ker nam predločuje zanke zakonskega življenja, katerih se je treba, kakor smo videli, varovati. Navmes pa posega v epizodah stari Andrejček s svojim tragičnim življenjem. Ta pa pri tem kljub vsem težavam ne izgubi svojega veselega srca in od časa do časa ovija celo jedro veselih momentov, kajti „ljubezen in blisk ne vprašata nikogar, kje smeta vžgati...“ V splošnem pa je igra precej resna in posega v globočino srca in ob njej lahko vsak spozna svoje napake v družinskem življenju.

V splošnem pa so vsi dobro nastopili, ne da bi hvalili posamezne vloge in osebe. Največjo pozornost pa je vzbujala nova scenerija, za katero je bilo brezdvomno potrebno mnogo žrtev in truda. Naj bo na tem mestu izrečena slikarjem kulis najlepša hvala. Srčna hvala velja pa tudi preč. g. župniku za vso pomoč.

Pozdraviti moramo tudi navado, ki se je udomačila zadnji čas, da dekleta, posebno mlajše, med dejanji prepevajo lepe slovenske pesmi in tako povezujejo s petjem dejanja. Želimo, da bi se ta lepa navada tudi obdržala.

V nedeljo, dne 18. januarja, pa so de-

kleta tečajnice, ob priliki zaključne prireditve šivalnega tečaja, vprizorile dve burki, s katerimi so spravile občinstvo v dobro razpoloženje. V igri „Dobrodošli, kdaj pojedete domov“, smo videli, v kakšno zadrego in situacije človek lahko pride s svojo „žlah-to“. Burka „Doktorska umetnost“ nam je pokazala navihano služkinjo, katera je bila celo pametnejša kakor gospa doktor. Korajžna Marica pa je prinesla svoje citre na dan in nas je s petjem in citranjem zabavala.

SVEČE

Šentjakobska farna mladina je že večkrat gostovala s kakšno lepo igro v Svečah. Na praznik sv. Treh kraljev smo se zopet zbrali v Adamovi dvorani, da se udeležimo igre „Z lastovkami“, katero je pripravil s šentjakobsko mladino preč. g. Zaletel.

V uvodnih besedah je g. dr. Val. Inzko pozdravil igralce ter naglasil, da so nam to gostovanje omogočili sveški dijaki, kateri so si v počitnicah močno prizadevali, da bi faranom olepšali božične praznike. Naj mislimo posebno na lepo petje v cerkvi, ki ga je vodil dijak osmošolec Toni Feinik. Sedmošolec Janko Cercer, urednik dijaškega lista „Kres“ na Plešivcu, pa nam je posređoval gostovanje farne mladine iz Št. Jakoba.

Z nastopom igralcev smo bili zelo zadovoljni. Nadvse dobra udeležba je dala tudi igralcem pravega poleta in navdušenja na odru, svoje vloge so podajali naravno in res doživeto. Mislim, da bi delali krivico temu ali drugemu igralcu, če bi hoteli podčrtati sijajen nastop samo dveh ali treh. Vsi so se zelo potrudili, od Janka, Anice in Lucije, katero je igrala nadarjena Zvitarjeva Janja z vso igralsko spretnostjo, do Nacije (Rasinger Franc) in Toma (Tevž Drogenik), katera sta poskrbela še in še za smeh in dobro voljo, ter do resnega nastopa Steforda (J. Janežič) in skrbno pripravljenih nastopov Gašparja (Gabriel Josip), ljubke Marice in nadučitelja (Anton Ambuš).

Igralce prosimo, da še pridejo med nas. Hvaležni smo jim za obisk ter se jim ob tej priliki še enkrat zanj prisrčno zahvaljujemo.

VABILO

Farna mladina v Šmarjeti v Rožu priredi v nedeljo, dne 25. t. m., ob 3. uri popoldne v svojem farnem domu igro „PRI KAPELICI“.

Vstopnina je namenjena potrebam farne doma duhovnih vaj.

Vabljeni od blizu in daleč!

VABILO

Farna mladina v Globasnici bo v nedeljo, dne 1. februarja, ob 2. uri popoldne pri Šoštarju ponovila petdejanjsko igro „Revček Andrejček“. Nova scenerija, lepe obleke!

Iskreno vabljeni!

VABILO

Farna mladina v Št. Vidu v Podjuni ponovi v nedeljo, dne 25. januarja, ob 3. uri popoldne pri Voglu v Št. Primožu igro „Počeni prstan“.

Iskreno vabljeni!

„Eno za me, eno za te...“

Neko jesen sta dva potepuha kradla v vaških sadovnjakih jabolka. Da bi nobeden ne dobil več in tudi ne manj kot polovico jabolka, sta sklenila iti s plenom na varen kraj in tam stvar urediti tako, da bosta ostala prijatelja še vnaprej. Kot najbolj pravno mesto za njih nepošteno dejanje se jima je zdel cerkveni kor, kajti vedela sta, kje ima cerkvenik shranjen ključ od cerkvenih vrat.

Ko sta sopeč nesla polno vrečo jabolka po stopnicah navzgor, jima je spodletelo in dve jabolki sta se zavalili po stopnicah doli pod cerkvene klopi. Ker se jima je mudilo, se nista zmenila za ti dve jabolki, zakaj svit ni bil več daleč...

Kar jadrno sta začela ukradena jabolka polglasno deliti med seboj: „Eno za me, eno za te...“ Medtem je stopil cerkvenik v cerkev, da bi zvonil jutranjico. Čul je na koro znane trčke, kadar pade jabolko na jabolko in vedno enaki glas: „Eno za me, eno za te...“ in je hitro in prestrašeno odšel k župniku in mu pripovedoval, da na koro sam bogvarujnas šteje mrtvaške glave. Župnik se je za silo oblekel, vzel blagoslovljeno

vodo ter molitvenik in odšel s cerkvenikom v cerkev. Še vedno sta štela onadva potepuha jabolka: „Eno za me, eno za te...“ Nato se nekaj časa nič ni čulo, naenkrat pa se spomni prvi potepuh onih dveh jabolka pod klopi in reče: „Doli pri stopnicah sta tudi še dve“ ter koraka po stopnicah doli. Župnika in mežnarja je presunilo skoz in skoz. Misli sta, da pride hudi duh tudi po njih duše in sta pri priči zbežala. Še bolj pa sta se prestrašila tata, ker nista nič slišala, kdaj sta stopila v cerkev župnik in cerkvenik. Nekaj hipov sta stala kakor okamenela, potem pa sta pobegnili, kot da bi jima bil vrag za petami in sta pustila jabolka tam, kjer so bila...

Postala sta pozneje, ko je župnik s prižnice oznanil, da nobenemu tatu več ne bo dal odveze, dobra člana človeške družbe. Sednji župnik, pri katerem sta se bila spovedala, pa jima je naložil sledečo strogo pokoro: „Eno leto ne pokusiti sadja katere koli vrste že“.

Po ljudstvu zapisal R. V o u k

Apno - najboljši regulator

Dva kmeta v istem kraju imata enako zemljo na njivi, toda prvi pridela zdrav krompir, drugi pa ima krastav krompir. Pri prvem kmetu pesa dobro uspeva, pri drugem pa mnogo slabše in rada postaja črna na koreninah. Pri prvem uspeva dobro tudi lucerna, pri drugem pa nikakor ne. Kaj more biti le vzrok, da v istem kraju rastline ne uspevajo pri obeh kmetih enako? Saj ni razlike v količini dežja, ne v letni temperaturi. Takoj moramo pomisliti, da je gotovo prvi kmet boljše obdeloval zemljo, da je vzel boljše seme in da je zemlji boljše gnojil. Toda tudi to ne drži vedno.

Največkrat je vzrok tako različnih pridelkov v različni kakovosti zemlje. Zemlja je mogoče enako sestavljena v svojih glavnih

zemlji ne uspevajo, oziroma le slabo uspevajo, je važno, da najprej vemo, ali je zemlja kisla in nato to kislino v zemlji zmanjšamo na pravilno stopnjo. Kislino v zemlji nam more najboljšo ugotoviti kmetijski poseben zavod v Celovcu, kamor pošljemo ali prinesemo vzorec zemlje. Tam in pa pri vseh okrajnih kmetijskih zbornicah dobimo tudi natančna navodila, kako moramo vzeti vzorec zemlje. To pa ni nobena umetnost in more to napraviti vsak kmet sam, le malo pazljivosti je pri tem treba. Ena prvih nalog naših nadaljevalnih šol bi bila, da o tem kmečko mladino dobro poučijo.

Pravilna stopnja kisline v zemlji nam torej zagotovi večje pridelke. Zato pa bi moral tudi vsak kmet skrbeti, da odpravi preveliko količ. kisline v zemlji. In skoraj vse naše zemlje so preveč kisle. Če kmet ve, da nekatere rastline v kisli zemlji ne uspevajo, bo poizkušal to kislino v zemlji znižati. To pa najlažje in najbolj gotovo ter najceneje in najboljše doseže z apnom. Apno je namreč tisto ravnalo ali tisti regulator, ki nam pomaga doseči pravilno stopnjo kisline v zemlji.

S tem, da uravnava apno stopnjo kisline v zemlji, izvršuje sledeče naloge:

1. Na kisljih zemljah pomaga apno, da morejo rastline dobro izrabiti hranilne snovi, ki so že v zemlji in pa snovi, ki jih dodamo zemlji z navadnim hlevskim gnojem in z umetnimi gnojili.

2. Apno napravi zemljo bolj rahlo in na taki zemlji je presnavljanje in življenje najmanjših živih bitij mnogo bolj bujno ali živahno. Vse to pa povečuje godnost pa tudi rodovitnost zemlje.

3. Apno znižuje kislino v zemlji in ustvarja s tem na kisli zemlji pogoje in možnosti uspevanja onih kulturnih rastlin, ki na kisli zemlji ne uspevajo. To pa so predvsem vse vrste detelj in stročnic.

Zato je ena prvih nalog vsakega kmeta, da se zanima za to, kakšna je njegova zemlja, da poizkuša pravilno urediti v zemlji stopnjo kisline in da zato ne pozabi pravočasno naročiti apno in ne pozabi zadostno gnojiti z apnom. Če bi na to naši kmetovalci bolj resno mislili in se po tem ravnali, bi z razmeroma majhnimi stroški zvišali v veliki meri pridelke, s tem pa tudi dohodke.

Plemenskim svinjam — topel h'ev

Število živali v svinjskem hlevu je od tedna do tedna manjše, kmalu bodo odšle iz hleva za letošnjo zimo zadnje debele svinje za kakol in v hlevu bodo ostale predvsem breje plemenske svinje. Ni čudno, da postaja sedaj v svinjskih hlevih, ki se praznijo, vedno bolj mrzlo. Ker pa je večinoma po svinjakih preveč vlažno, se ta mrzla še toliko bolj občuti in tudi toliko bolj neugodno vpliva na zdravje in razvoj plemenskih živali.

Zato pa je ena prvih skrbi sedaj v zimskem času, da poskrbimo plemenskim svinjam za suh in topel hlev. Temperatura v hlevu naj bi ne bila dosti nižja kakor pa 18 °C. Skoraj z gotovostjo pa moremo reči, da je le malo svinjakov, kjer bi bila ta toplota. To pa zato, ker so svinjaki preveliki ali pa prevlažni. Vлага pa že sama po sebi znižuje toploto v hlevu.

Odvishno vlogo moremo v hlevu deloma znižati s tem, da natrosimo po hodniku in pri oknih približno en centimeter na debelo zmlati gips ali pa žgano apno. Pri tem pa moramo paziti, da ne trosimo apna ali gipsa na gnoj ali v gnojnico, ker bi s tem izgubila lastnost, da vpijajo vlagu iz zraka v hlevu. Žgano apno in tudi gips ima namreč lastnost, da 3 kg apna morejo vpiiti 1 kg vodnih hlapov iz zraka. Zato pa je ravno to sredstvo vsaj delna odpomoč, da odpravimo vlogo v svinjaku. Apno ne vpija samo vlagu, ampak izboljšuje tudi zrak v hlevu in razkužuje ali desinficira zrak.

Ako je hlev prevelik in so nekateri koči sedaj pozimi prazni, ker je pač manj živali v hlevu, si pomagamo tako, da damo v en koč več živali, prazne koče pa nato napolnimo s slamo oziroma steljo od dna do stropa.

Plemenske svinje potrebujejo ne samo suh in topel hlev, ampak tudi zračen, ne zatohel hlev. Ako ne dobijo svinje dobrega zraka v hlevu, jih spustimo vsak dan na prosto.

Koncem januarja in v februarju imajo navadno plemenske svinje mlade puijske. Kakor pa je važno, da so svinje na toplem, je toplota za dobro uspevanje še bolj potrebna mladim puijskom. Ravno v tem času pa je navadno še velik zimski mrz, ki zni-

žuje toploto tudi v hlevu. Posledica pa je, da se mladi puijski počasi in slabo razvijajo. Zato je priporočljivo, da v svinjskem koču v zadnjem delu odgradimo poseben prostor za puijske približno 70 cm od stene v notranjost koča. Ta koč za puijske naj bo kakih 70 cm visok. Kakih 40 cm od tal pribijemo nato na stranskih stenah dve povprečni lati in na te položimo štiri do pet podolžnih lat. Preko vsega položimo nato vrečo oziroma slamnico, ki smo jo na tanko napolnili s slamo. To je nekaj „strop“ v koču za puijske. Ako je nato zelo mrzlo, segrejemo zjutraj ali proti večeru nekaj opek, jih zavijemo v vrečo in položimo na slamnico na „stropu“ koča za puijske. Da pa toplota bolj ostane, moremo nato preko te vroče opeke položiti še novo vrečo, napolnjeno s slamo.

Seveda pa mora imeti ta koč za puijske tudi malo odprtino v „stropu“ za zračenje. V ta koč vodi kakih 20 cm visoka in 20 cm široka odprtina, preko katere visi v sredi prerezana vrečevina, da morejo puijski ob vsakem času v svoj koč in iz njega. Tak koč je v mrzlem zimskem času za vzrejo puijskov zelo priporočljiv in si ga vsak sam lahko brez večjih stroškov napravi. Ker pridejo večinoma puijski k svinji samo takrat, kadar so lačni in hočejo sesati, je tudi manjša nevarnost, da bi svinja puijske poležala, ker so ti večinoma v svojem toplem koču.

DODATEK K CENI MLEKA

V „Našem tedniku“ smo že omenili, da dobijo v zimskem času vsi oni kmetje, ki oddajajo mleko mlekarnam, po 20 grošev več, kakor pa znaša uradno določena cena za vsak liter mleka. V smislu odloka mlekarskega sklada pa dobijo oni kmetje, ki dobijo dodatek v iznosu po 20 grošev, še dodatno po 4 groše za vsak liter oddanega mleka. Te štiri groše dobijo za vse mleko, ki so ga oddali mlekarnam v času od 1. julija do 30. septembra lanskega leta.

Zelo verjetno bo ta razlika po 4 groše za vsak liter oddanega mleka izplačana tudi za mesec oktober, november in december lanskega leta. Ta razlika bo izplačana deloma še v mesecu januarju, nadalje pa v mesecu februarju in marcu.

Našim gospodinjam

KMEČKO DELO

Kdo ne bi ljubil kmečkega stanu, svoje rodne hiše, obdane s sad. drevjem in cvetja polnimi travniki? — Kdo je, ki ne bi rad delal na svoji rodni zemlji? Zemlja je večna, je naša pa četudi v potu in znoju rodi in preživlja svoje otroke kot najboljša mati. Tovarne propadejo, stroji se uničijo, a zemlja ostane ter pridnim in lenim vsako leto rodi vsakdanji kruh.

Trden je kmečki stan in trden je kmečki kruh, četudi trd in večkrat težko pridelan. Zato bi bilo prav, da bi se naša dekleta, naše bodoče gospodinjje naučile ljubiti kmečko delo. Dekle, ki bo znalo za vsako delo prijeti in ga opraviti, bo imelo bogastvo znanja za vse življenje.

Tem pridnim, dela vajenim rokam, je potrebna strokovna, to je gospodinjska izobrazba.

Znan pregovor pravi: „Slaba gospodinja lahko več znosi iz gospodarstva v svojem predpasniku, kakor more gospodar z vozmi skupaj navoziti!“

Drugi, še bolj značilen pregovor pravi, da žena podpira pri hiši tri ogle in še četrtega pol. S tem je jasno povedano, kakšno nalogu ima gospodinja pri hiši ne samo v svojem ožjem delokrogu — v gospodinjstvu, ampak pri vsem gospodarstvu.

Ako vse to premislimo, pridemo do zaključka, da je to narodno zavednost in ljubezen do doma ter kmečkega dela in poklica treba poživiti s poklicno izobrazbo kmečkih deklet in gospodinj. Stanovska izobrazba, ki jo dobi dekleta — bodoča gospodinja v gospodinski šoli, ji da za skupno gospodarstvo potrebnega znanja — izobrazbe, ki pa mora biti vsestranska, ker so gospodinjstva različna, kakor so različni stanovi. Vendar pa v glavnem delimo gospodinjstva v meščanska in kmečka.

Meščanskemu gospodinjstvu prištevamo predvsem gospodinjstva uradnikov, pa tudi obrtnikov in delavcev, zlasti obrtniških in tovarniških. Vse te vrste gospodinjstva se vzdržujejo z mesečnimi plačili ali pri obrtnikih z rednim zaslužkom. Ako je uradniška plačila dobra, obrt cvetoča, si družine najamejo gospodinske pomočnice, ki kuhajo, perejo, likajo, šivajo, ribajo. Kjer je pri hiši vrt in morda nekaj kokoši na dvorišču, tudi to delo opravijo gospodinske pomočnice. V takih družinah gospodinja samo vodi in nadzoruje, ker se v tem služaju od nje zahteva samo to, da gospodinj-

ska opravila dobro razume. V družinah nižjih uradnikov, manjših obrtnikov in delavcev pa vsa gospodinjska dela opravlja gospodinja sama.

Vsa ta gospodinjstva so odvisna od prej določenih plač in od stalnega zaslužka moža, s katerim gospodinja nakupi vsega potrebnega pri trgovcu, mesarju, peku, na trgu itd.

Kmečko gospodinjstvo pa je meščanskemu prav nasprotno. Ako meščanska gospodinja kupuje, da družini kuha, mora kmetica sama pridelati, da ima kaj v lonec — pisker dati.

Meščanka dobi navadno redno denar za svoje gospodinjstvo od moževe plače ali za službo, kmetica pa mora znati tako gospodinjiti, da na domačem posestvu pridelane samo toliko, kolikor potrebuje za svoje gospodinjstvo. Prigospodinjiti mora toliko, da more vedno še kaj prodati. Iz svojega gospodinjstva mora dobiti denar za sol, vžgalice, sladkor, za zdravila, obleko, obutev, za šolske potreščine otrokom itd.

V meščanskem gospodinjstvu je žena popolnoma odvisna od moževih dohodkov in, kjer je še sama v službi, od svoje redne plače.

Kmečka gospodinja pa je v svojem gospodinjstvu lahko popolnoma neodvisna. Večkrat nastane tu vprašanje, kje je črta, ki loči gospodinjstvo od gospodarstva. Meje, kjer se področje ali delokrog gospodinjje konča ali prične, ni mogoče točno določiti. To je odvisno od velikosti posestva, krajevnih razmer, od navade v hiši in od dogovora med gospodarjem in gospodinjo.

Vendar se da približno določiti področje gospodarja, ki je predvsem gozdarstvo, sadjarstvo, poljedelstvo, travništvo, konjereja, govedoreja in čebelarstvo.

Gospodinja pa že nekako samo po sebi gre: prašičjereja, perutninstvo, dohodki od mleka, vrta in zelenjadnih semen.

Četudi ima gospodinja pri gospodarstvu svoj poseben delokrog, vendar še ni gotovo, koliko bo pridelala in prigospodinjila. Pridejo bolezni, nepredvidene nesreče, ki gospodinjji načrte popolnoma prekrivajo. Ob takih prilikah so kmečki gospodinjji potrebna prav izredne sposobnosti: bistrost, spretnost, iznajdljivost, delavnost, varčnost, prilagodljivost in še mnoge druge lastnosti, da družino obvaruje pomanjkanja in dom zadolžiti.

CENE LESU

Po hitrem padcu cen pred enim letom so proti jeseni začele cene spet polagoma, toda stalno rasti. Ta porast cen je naraven in se zato vsaj zaenkrat ni bati, da bi cene spet začele padati.

Danes so cene približno sledeče:

Brusni les (smreka in jelka), povprečna cena S 194.— za kub. meter, naložen na vagon. Cena je v zadnjem mesecu narastla za 2 šil. pri metru.

Jamski les, povprečna cena je 206 šil. za kub. meter, naložen na vagon.

Hlodi za žago (smreka in jelka), povprečna cena je 295 šil., to je od 246 do 330 šil., cena pa se ravna po debelini. To je cena za en kub. meter, naložen na vagon. V zadnjem mesecu je narastla cena za 6 šil. pri kub. metru.

GNOJILA IZ SMETI

Vedno večje število ameriških mest se zanima za novo vrsto organskega gnojila, ki ga pridobivajo iz smeti in ki vsebuje vse potrebne bakterije za zdravo in plodno zemljo. Pred kratkim je podpisalo mesto Miami na Floridi pogodbo, po kateri prevzema vse smeti neko podjetje, ki se obveže iz njih izdelati novo gnojilo.

Tudi mesto Chicago, veliki ameriški center predelovanja mesa, je začelo z izdelovanjem novega gnojila v velikem obsegu. Veliko pivovarniško mesto Milwaukee uporablja na podoben način že dvajset let odpadke, ki jih po posebnem postopku s prežračevanjem spremenijo v gnojila. Do danes je to mesto prodalo že nad milijon ton gnojil v vse dele Združenih držav in Kanade.

V raznih drugih ameriških mestih name ravajo zdravstvene oblasti opustiti drago sežiganje smeti in namesto tega zgraditi napravo za izdelovanje novega gnojila.

V Združenih državah proučujejo tudi na-

Macesen, povprečna cena je 318 šil. za kub. meter in se giblje od 266 do 355 šil. z ozirom na debelost. To je cena za en kub. meter, naložen na vagon.

Drva, cene za kub. meter, naložena na vagon: Bukova 117, mehka drva 95, žamanje in krajniki 55 šilingov.

Rezan les (smreka in jelka), za kubični meter, naložen na vagon: 1a (široke deske) 730 šil., 1a (ozke deske) 641 šil., 111a (široke deske) 600 šil., 111a (ozke deske) 561 šil., 1Va (vse širine) 510 šilingov.

Iz prednjih cen, ki so srednje povprečne cene, je razvidno, da so v zadnjem mesecu cene nekoliko narastle. — Z ozirom na oddaljenost od žel. postaje je mogoče izračunati prevozne stroške in s tem tudi cene v vsakem kraju.

črte za izdelavo malih posebnih naprav, ki bi jih uporabljali lahko poljedelci za predelovanje njihovih kmetijskih odpadkov v novo gnojilo.

PASTERIZIRANJE JAJC

Kmetijsko ministrstvo poroča, da so po raznih poskusih urada za rejo in prodajo perutnine iznašli uspešen način pasteriziranja celih svežih jajc. Tako je rešen problem zaščite jajc pred šodljivimi bacili, ne da bi škodili trdnosti, sestavi in hranilni vrednosti jajc.

Način obstoja v tem, da se jajca segrejejo do 60 stopinj (to je malo pod točko, ko se strdijo), pri kateri temperaturi ostanejo tri minute, kar zadošča za odstranitev bacilov; jajce postane s tem manj pokvarljivo, ne izgubi pa svojih lastnosti.

Za jajca se prav lahko uporabi priprava za pasteriziranje mleka, vendar je pri pasteriziranju jajc treba vestno paziti na navodila, ker so jajca zelo občutljiva.

Volivci na Koroškem

V primeri z zadnjimi volitvami (leta 1951, volitve predsednika republike) je na Koroškem naraslo število volivcev za 5148. To število sicer še ni dokončno, ker še niso znane številke po končanem reklamacijskem roku, toda ne bodo mnogo spremenjene. Število volilnih okolišev na Koroškem za volitve dne 22. februarja je 555. Število volivcev pa je 283.431. Od teh je 130.716 moških in 152.715 ženskih volivcev. V posameznih okrajih Koroške pa je število volivcev sledeče:

Okraj	moški	ženske	skupaj
Celovec-mesto	17.757	23.701	41.458
Beljak-mesto	9.062	11.083	20.145
Celovec-okolica	19.215	22.089	41.304
Beljak-okolica	18.703	21.066	39.769
Šmohor	5.759	6.588	12.347
Špital na Dr.	18.702	20.918	39.620
St. Vid n. Gl.	16.899	19.511	36.410
Velikovec	10.725	12.303	23.028
Volkerk	13.804	15.456	29.260

URADNE OBJAVE

Finančno ravnanje za Koroško (monopolna uprava Austria Tabakwerke A. G. za Koroško)

RAZPIS O ODDAJI TOBACNIH TRAFIK

S tem je javno razpisana oddaja sledečih tobačnih trafik, ki so postale proste:

- Feistritz Nr. 21, občina Pulst;
- Dešice — Dieschitz Nr. 3, občina Loga ves — Augsdorf;
- Celovec — Klagenfurt, Ebentaler Strasse Nr. 100;
- Grebini — Griffen, Nr. 40;
- St. Urh — St. Ulrich Nr. 42, občina Mostič — Brückl;
- Wolfsberg — kolodvor — Bahnhof.

Prošnje za podelitev trafike je oddati na predpisanem obrazcu najkasneje dne 14. februarja 1953 ob 12. uri popoldne pri deželnem finančnem ravnateljstvu (monopolna uprava) za Koroško v Celovcu, Dr.-Hermann-Gasse 3, II. nadstropje, soba 34.

Točnejše podatke je mogoče dobiti pri pristojnih finančnih uradih (oddelek za trošarine) oziroma pri pristojnih davčnih uradih, kot nadzornem oblastvu. Tam je mogoče dobiti tudi tiskovine za prošnje. Natančnejše podatke je mogoče tudi razvideti iz razglasa na uradni deski občine, v katerega območju je zadevna prodajalnica tobaka.

Koroška zbornica za obratno gospodarstvo
Zavod za pospeševanje gospodarstva
TEČAJ ZA DEKORACIJO IZLOŽBENIH OKEN V CELOVCU

Začetek tečaja: Dne 26. januarja ob 8. uri zjutraj. Kraj tečaja: Učna dvorana zavoda za pospeševanje gospodarstva v Celovcu, Bahnhofstrasse 40, kletni prostori. Prispevek za tečaj: S 150.—. Trajanje tečaja: od 20. do predvidoma 31. januarja 1953 (deloma tudi celodnevno).

Prijave je nasloviti čimprej na zavod za pospeševanje gospodarstva pri trgovski zbornici v Celovcu.

Sporočamo žalostno vest, da je naš dolgoletni sodelavec, velespoštovani gospod

Adolf Schmidt

DIREKTOR

umrl v soboto, dne 17. januarja 1953, po dolgem življenju, ki je bilo bogato izpolnjeno z uspešnim delom.

Pokojnika bomo ohranili vedno v častnem spominu.

Pogreb pokojnika je bil v vsej tihoti v torek, dne 20. januarja 1953.

V Celovcu, dne 21. januarja 1953.

PIVOVARNA SCHLEPPE U. GRÖMMER

MAHATMA GANDHI, voditelj Indijcev

Gandhi ni bil navdušen za industrializacijo. Predvideval je, da ne bo človek gospodar nad strojem, marveč bo postal suženj stroja. Ljubil pa je poljedelstvo in obrt in hotel rešiti socialno vprašanje Indije z dvigom poljedelske in obrtne proizvodnje. Zato je ustanovil ogromno organizacijo za pospeševanje obrti in male industrije, ki naj bi v vsaki vasi pomagala ustanoviti razne obrtne delavnice in male tovarne, za katerih ustanovitev ne bi bilo treba veliko kapitala in bi jih lahko ustanovili domačini sami. Simbol (znak) njegovega socialnega programa je bil kolovrat. Sam je predel in tkal platno, v katerega se je tudi oblačil. Gandhi je hotel, da bi postala Indija dežela, ki pridelava vsega dovolj zase, njeni prebivalci pa bi postali politično, gospodarsko, socialno in versko samostojni in enakopravni. Lep in modern program.

Gandhijevi nasledniki (predvsem sedanjí predsednik vlade Pandit Nehru) so določili ogromne vsote za pospeševanje obrti, male industrije in poljedelstva z namenom, da bi dvignili te stanove in zadržali beg z dežele v velika mesta.

(Pripomba ured: Indija ima okoli 400 milijonov prebivalcev. 75% ljudstva živi od poljedelstva. V obrti in mali industriji je zaposlenih 17 milijonov delavcev, 3 milijone delavcev dela po tovarnah, ki imajo nad 20 delavcev, 300.000 je rudarjev, 3 milijone delavcev je v transportni službi, okoli 10 milijonov ljudi se bavi s trgovino.

V Indiji živi le 13% prebivalstva v mestih, vsi drugi živijo po vaseh.

Poleg bajnega bogastva maloštevilnega kroga, živi množica ljudstva v silni revščini, ki niti nima skoz vse leto zadostne hrane. Cenijo, da je kakih 20% ljudi vse leto brez zadostne hrane.)

ZA RAZVEDRILO**IZGOVOR**

Učitelj: „Kako je to, Simej, da je tvoj sestavek (naloge) o psu skoro dobesedno enak sestavku Mirtejevemu?“ — Simej: „Ne vem, gospod učitelj, mogoče sva oba pisala o istem psu.“

Spet nova dobra vest

za gospodinjstvo, ki hoče dobro kuhati, ali pa mora varčevati. Tudi v kuhinji je napredek. Zelo velik napredek je

König Backeweiß

to je poceni, zanesljiv in visokovreden proizvod, ki nam pomaga prihraniti draga jajca.

„König-Backeweiß“ je napravljen iz čiste, naravne mlečne in rastlinske beljakovine. Delo z njim je lahko, ker je treba primesti samo male količine vode in nato to kuhinjsko-tehnično uporabimo kot jajce.

ZA KAJ JE „BACKEWEISS“?

Za paniranje mesa, rib, perutnine in sočivja.

Za pripravo rezancev, žličnikov, cmokov ali priljubljenega praženca iz moke, zdroba ali žemlj. nadalje za jušne vložke, kakor oranžne rezine, jetrne cmoke, ribani jecmenček itd.

Backeweiß-König-ov proizvod, umevno zopet

recepti v slikanicih

Po pestri, zelo okusni sliki in po preizkušeni receptih je delo otroško lahko. Doslej je upodobljenih 30 različnih uporabnih možnosti, druge sledijo.

„König-Backeweiß“ prašek ni občutljiv, ostane vedno svež in je poceni. V vseh trgovinah ga dobite, kakor tudi vse druge, dobre proizvode, ki jih izdeluje:

KOKS — DRVA — PREMOG**FRANZ SAGAISCHEK**

VELETRGOVINA S PREMOGOM

CELOVEC — KLAGENFURT · STAUDERHAUS

Koalicia in oročica, Franc in Pepe, vsi doreo SCHLEPPE**RESTAURANT****Medrano**

CELOVEC-KLAGENFURT, Tel. 23-47

Poceni kosilo, najboljša kuhinja. Menu-ji 6 in 8 šilingov

URE in POROČNE PRSTANE prodajam po najnižjih cenah ali zamenjam za staro zlato in srebro

F. KARNER

urar in zlatar

CELOVEC, BURGGASSE 8

Krmilna korita v različnih dolžinah iz kamenine, lasirana, cenejša kakor lesena korita in neomejeno trajna

LORENZ MÜLLER

Celovec-Klagenfurt, Waaggasse 14. — Telefon 47-17

KINO**CELOVEC-KLAGENFURT****Precht**

Predstave ob 16.00, 18.15 in 20.30

Od 23. do 29. I. „Die Wirtin von Maria Wörth“

Stadttheater

Predstave ob 16. in 18. uri, ob nedeljskih tudi ob 20. uri.

Od 23. do 29. I. „Johanna von Orleans“

BELJAK VILLACH**Bahnhoflichtspiele**

Od 23. do 26. I. „Karneval in Texas“

Od 27. do 29. I. „Der Tod im Nacken“

ikon-Filmsko gledališče v Pliherku

Od 24. do 25. I. „Liebe unter schwarzen Segeln“ (ni za mladino).

Dne 28. I. „Skandal in der Botenschaft“ (ni za mladino).

KINO DOBRLA VAS

Dne 24. I. „In München steht ein Hofbräuhaus“ (ni za mladino)

Dne 25. I. „In München steht ein Hofbräuhaus“

Dne 28. I. „In letzter Sekunde“ (ni za mladino)

MALI OGLASI

Kdor išče delavca, kdor išče službo, ako kaj kupuje, ako prodaja — k vsemu Ti pripomore Mali glas v „Našem tedniku“.

Slovenske oddaje v radiu

CELOVEC (val 417,2 m)

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji. 25. I.: 7.15 verski govor — jutranji koncert (slov. oktet). — 26. I.: 14.30 tedenski pregled — arije solistov. — 27. I.: 14.30 Zdravnik — Iz dni, ki so bili: Kapelica pri Podgorjah v Rožu (dr. V. Inzko). — 18.30 mesečni kulturni pregled. — 28. I.: 14.30 Za kmeta — 29. I.: 14.30 narodne pesmi (Emil Adamič). — 30. I.: 14.30 narodna glasba. — 31. I.: 8.45 za naše najmlajše — šport — 18.30 zabavni večer. — I. II.: 7.15 verski govor — glasba po željah.

LJUBLJANA (val 202,1, 212,4, 327,1 m)

Zdravstveni nasveti vsak torek ob 17.30. Kmetijski nasveti vsako nedeljo ob 15.30 — Vsak dan ob 19.00 na valu 327,1 m oddaja za inozemstvo.

RADIO PRST II

306,1 m ali 938 ki sek

Dnevne oddaje: 7.15—8.30, 11.30—14.45, 17.30—24.00 — Ob nedeljah: 8.00—24.00 — Poročila dnevno: 7.15, 12.45, 14.00, 19.45, 23.15. — Ob nedeljah 4.15, 12.45, 19.45, 23.15

23. januarja: 13.00 Glasba po željah. 18.15 Rahmaninov: Trije simfonični plesi. 19.00 Kraji in ljudje. 19.25 Angleščina po radiu. 20.30 Tržaški kulturni razgledi. 21.15 Zgodovina pomorstva. — 24. januarja: 13.00 Šramel kvintet in pevski duet. 13.30 Kulturni obzornik. 19.00 Pogovor z ženo. 20.00 Koncert moškega okteta iz Proseka-Kontovelja. 21.00 Malo za šalo — malo zares. 22.41 Pestra operetna glasba.

PAR17

Val 30.17 in 41.89 metrov

Oddaje vsak dan od 19 ure do 19.20

MOBEL lepe oblike in poceni v veliki izbiri
BELJAK
Kulture-VILLACH Hallenstr. 1

Najlepše darilo za vsako priložnost je kolekcija

Dobra knjiga

in

praktična kuharica

FRANCOSKO — SLOV. SLOVAR IN RAZNE LEPOSLOVNE KNJIGE

Naročite takoj pri upravi „Našega tednika“ pod značko „Kranjski Janec“.

Oglašuj v našem listu

Kupujte predvsem pri trgovcih, ki oglašajo v našem listu!